Datum:
2019-11-25

Diarienummer:
AMN-2019-0358

Arbetsmarknadsförvaltningen
Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden

Handläggare:
Öhrt Weronica

Områden att undantas enligt nya EBO-lagen

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att uppdra till arbetsmarknadsförvaltningen att lämna in anmälan till Migrationsverket om att följande områden i Uppsala ska undantas enligt proposition 2019/20:10:

- Brantingstorg (Källparken på den sociala kompassen)
- Östra och mellersta Stenhagen
- Gränby: Författargatorna, d.v.s: Bruno Liljeforsgatan, Levertinsgatan, Almqvistgatan, Atterbomsgatan samt Albert Engströms gata
- Norra, östra och centrala Gottsunda
- Sävja: Gotlandsresan
- Bandstolsvägen

att uppdra till förvaltningen att återkomma till nämnden om Uppsalas förutsättningar att undanta föreslagna områden inte godkänns eller begränsas av kommande föreskrifter eller regeringens bedömning.

Sammanfattning

Utredningen i ärendet har resulterat i ett förslag om att Uppsala kommun lämnar in anmälan om att få fem områden undantagna enligt den nya så kallade EBO-lagstiftningen, ett socialt hållbart eget boende för asylsökande, prop. 2019/20:10.

Områden befinner sig i den ljusblå gruppen på den sociala kompassen (bilaga 1) och där Uppsalahem och Rikshem meddelat att man ser tendenser till social oro. Det är också den ljusblå gruppen som främst präglas av hög andel utrikesfödda och därför kan undantas för att inte ytterligare bidra till segregation i området. Att försöka begränsa undantagen till mindre delområden stämmer överens med propositionens skrivelse om att områden bör vara tydligt avgränsade och att det är en samlad bild som bedömningen bör vila på. Uppsalahem och Rikshem har god lokal kännedom om de områden och adresser i vilka de har sitt bestånd.

Postadress: Uppsala kommun, arbetsmarknadsförvaltningen, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 00 00 (växel)
E-post: arbetsmarknadsforvaltningen@uppsala.se
www.uppsala.se

De föreslagna områdena är:

- Brantingstorg (benämnt Källparken i den sociala kompassen)
- Östra och mellersta Stenhagen
- Gränby: Författargatorna, d.v.s: Bruno Liljeforsgatan, Levertinsgatan, Almqvistgatan, Atterbomsgatan samt Albert Engströms gata
- Norra, östra och centrala Gottsunda
- Sävja: Gotlandsresan
- Bandstolsvägen

Ärendet

Bakgrund

Enligt proposition ”Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande, prop. 2019/20:10” framgår enligt följande att regeringens avsikt är att asylsökande som väljer att bosätta sig på egen hand normalt inte ska ha rätt till dagersättning från Migrationsverket om de väljer att bosätta sig i områden som bedöms ha socioekonomiska utmaningar, samt att kommuner ska kunna anmäla vilka dessa områden i den egna kommunen är. Med detta vill man skapa incitament för asylsökande att antingen stanna i Migrationsverkets anläggningsboenden i väntan på uppehållstillstånd och därefter få en anvisning för bosättning till en kommun enligt bosättningslagen alternativt att egenbosättning sker i områden som inte har socioekonomiska utmaningar och där förutsättningarna för etablering i samhället således bör vara bättre. Nedan beskrivs regeringens intention ur propositionen:

” En asylsökande ska inte ha rätt till dagersättning eller särskilt bidrag enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. om han eller hon på egen hand ordnar bostad och bostaden ligger i en del av en kommun som vid inflyttningen och under den tid utlänningen bor i den anses ha sociala och ekonomiska utmaningar. Detta ska dock inte gälla om det är uppenbart oskäligt att den asylsökande inte får rätt till sådant bistånd. Regeringen ska få meddela föreskrifter om vilka delar av en kommun som ska anses ha sociala och ekonomiska utmaningar och om möjligheten för en kommun med sådana kommundelar att i ett anmälningsförfarande ange vilka av kommundelarna som ska omfattas av begränsningen.”

Syftet med propositionen är också att ge kommunerna bättre planeringsförutsättningar gällande asylsökande och välfärdstjänster samt att den asylsökande ska få bättre förutsättningar för ett socialt hållbart mottagande. Vidare framgår att områdesbegränsningar bör vara så snäva som möjligt, inte omfatta fler områden än nödvändigt samt att de socioekonomiska utmaningarna bör vara påtagliga i området och leda till en generell påverkan på de socioekonomiska förutsättningarna och att ett område därför inte kan undantas när endast vissa sådana problem uppstår. Det är inte heller möjligt för en kommun eller ett område att helt undantas enbart baserat på att många asylsökande tagits emot där tidigare. Faktorer som tas i beaktande vid bedömning av vilka områden som ska anses ha socioekonomiska utmaningar är exempelvis utbildningsnivå, sysselsättningsgrad, arbetslöshet och andel försörjningsstödsmottagare.

Kommunen kommer att ha möjlighet att anmäla vilka områden som man anser ska omfattas av begränsningen, efter att regeringen meddelat sina föreskrifter, detta då regeringen bedömer att kommunerna har bäst lokal kännedom om sina områdens

förutsättningar. Det understryks att de områden som ska undantas måste vara tydligt avgränsade och kan avse exempelvis stadsdelar, stadsdelsområden eller kvarter. Ensamkommande barn omfattas inte av lagen.

Utredningen

Med anledning av denna skrivelse har följande tillfrågats att komma med inspel: Polisen i Uppsala, Uppsalahem och Rikshem. Deras svar har vägts samman med Polisens NOA-lista och sociala kompassen som avdelningen för social hållbarhet i Uppsala kommun tar fram. Även socialförvaltningen har tillfrågats men hänvisade till den sociala kompassen. Gällande Malmö stad har kontakt tagits med enhetschefen för Arbetsmarknads- och socialförvaltningens enhet för Etablering & rådgivning, där även boendefrågor för nyanlända ingår. De meddelar att tjänstemannaorganisationen i Malmö ännu inte har fått ett uppdrag från politiken att ta fram förslag på områden som ska undantas.

Här nedan redovisas de olika tillfrågades svar ang. områden där de ser social oro och/eller socioekonomisk utsatthet.

Polisens NOA-lista

Enligt Polisens NOA-lista, via vilken Polisen varje år meddelar vilka områden i Sverige som anses vara utsatta, särskilt utsatta eller riskområden, finns endast ett område i Uppsala kommun och detta område är Gottsunda som är listat som särskilt utsatt. Polisens definition av ett särskilt utsatt område lyder som följer:

*"**Ett särskilt utsatt område** kännetecknas av en allmän obenägenhet att delta i rättsprocessen. Det kan även förekomma **systematiska hot** och **våldshandlingar** mot vittnen, målsägare och anmälare i området. Situationen i området innebär att det är **svårt eller nästintill omöjligt för polisen att fullfölja sitt uppdrag**, vilket kräver regelmässig anpassning av arbetssätt eller utrustning. Många gånger har det skett en normalisering vilket lett till att varken polisen eller de boende reflekterar över det avvikande läget i området. Ett särskilt utsatt område inbegriper även i viss mån*

- *parallella samhällsstrukturer,*
- *extremism, såsom systematiska kränkningar av religionsfriheten eller starkt fundamentalistiskt inflytande som begränsar människors fri- och rättigheter,*
- *personer som reser iväg för att delta i strid i konfliktområden, och*
- *en hög koncentration av kriminella."*

Samtidigt bedömer Polisen att Gottsunda trots detta har en *positiv utveckling,* vilket innebär:

"En pil som indikerar en positiv trend i området, såsom exempelvis att angrepp på poliser har upphört och eller att de boende har en betydligt större benägenhet att samarbeta med polisen."

Polisen i Uppsala har inte återkommit med ytterligare inspel eller synpunkter utöver det som finns att hitta i NOA-listan, men Bandstolsvägen har tidigare lyfts som ett av de områden i Gottsunda-Valsätraområdet med störst utmaningar. Det har även tidigare år förekommit stenkastning mot blåljuspersonal och bussar vid upprepade tillfällen. Polisen har även klassat flera av skjutningar som inträffat vid adressen som så kallade särskilda händelser, vilket innebär att en händelse bedöms som så allvarlig och omfattande att polisen måste omfördela sina resurser för att hantera situationen.

Uppsalahem

Uppsalahem har ca 16 000 bostäder i Uppsala och är den största hyresvärden med närmare 30 000 hyresgäster. De har tittat på i vilka områden i deras bestånd de upplever att det finns social oro. De beskriver följande områden:

- området runt Brantingstorg
- Eriksberg: Granitvägen, Marmorvägen (i förstahand höghusen), delar av Täljstensvägen
- Stenhagen (främst p.g.a. mer utbredd tystnadskultur)
- Sävja: främst Gotlandsresan
- Gottsunda (i viss mån även Åpromenaden och Bäcklösa i Valsätra som gränsar till Gottsunda)

Uppsalahem har gjort en samlad bedömning utifrån ärendemängd, typ och frekvens av ärenden samt uppfångad information från grannar. När det gäller trångboddhet har Uppsalahem inte uppmärksammat specifika områden där detta är ett problem, även om de stöter på lägenheter där trångboddhet förekommer.

Rikshem

Rikshem har ca 6 000 lägenheter i Uppsala och Knivsta. Beståndet i Uppsala är något utspritt men finns främst i och runt Gränby men även en del i Gottsunda. Rikshem gör bedömningen att det främst är de s.k. ”författargatorna” som kan vara aktuella utifrån socioekonomiska utmaningar och oro. Det handlar om:

- Bruno Liljeforsgatan
- Levertinsgatan
- Almqvistgatan
- Atterbomsgatan
- Albert Engströms gata

Fastigheterna på ovan nämnda adresser är låghus med lägenheter i storleken 2-4 rum och kök. Rikshem beskriver att det efter skjutningarna i området har varit en del omflyttningar och upplever att det finns oro i området. Många stora familjer bor på dessa adresser och trångboddhet är vanligt förekommande. Rikshem uppger även att de relativt ofta stöter på lägenheter där personen som står på kontraktet inte stämmer överens med den person eller personer som är folkbokförda i lägenheten. Ibland handlar det om missförstånd men ibland leder det till uppsägning av kontraktet på grund av oegentligheter.

Sociala kompassen Uppsala kommun

Uppsalas kommunledningskontor och avdelningen för social hållbarhet tar varje år fram den sociala kompassen i vilken områden i kommunen kartläggs med hjälp av en metod kallad SEKOM (SocioEkonomisk analys för KOMmuner) utifrån nio olika variabler. Den sociala kompassen ska underlätta kommunens planerings- och beslutsprocesser. De nio variablerna man tittar på utifrån analysmetoden är:

• Andel öppet arbetslösa och i program.
• Andel invånare med ekonomiskt bistånd.
• Ohälsotal per invånare.
• Andel förvärvsarbetande.
• Nettoinkomst (invånare 20 år och äldre, medianinkomst).
• Andel invånare med eftergymnasial utbildning (av befolkningen 20–64 år).

• Andelen invånare födda utanför EU/EFTA (av hela befolkningen).
• Andel unga 0-19 år (av hela befolkningen).
• Andel äldre 65 år+ (av hela befolkningen).

Den ljusblå och orangea gruppen är de grupper där de största socioekonomiska utmaningarna finns i form av exempelvis låga utbildnings- och inkomstnivåer, höga ohälsotal, hög arbetslöshet och hög andel mottagare av ekonomiskt bistånd. I den ljusblå gruppen finns även en hög andel invånare födda utanför EU/EFTA och den orangea gruppen har högst andel äldre befolkning av samtliga grupper. De områden som har färgindelats i dessa grupper är:

Ljusblå gruppen (totalt 14 st):

- Författargatorna (Gränby)
- C Gottsunda
- N Gottsunda
- Ö Gottsunda
- N Kvarnängen
- S Kvarnängen
- Källparken
- N Löten
- Nyby gård
- Mellersta Stenhagen
- Ö Stenhagen
- N Sävja
- S Sävja
- SV Valsätra

Orangea gruppen (totalt 17 st):

- Byggmästarparken (Salabacke)
- Dragarbrunn
- Ekeby
- Eriksberg
- Johannesbäck
- Klockarängen-Fyrisvallen
- S Löten
- Nedre Svartbäcken
- Nyby
- Rickomberga
- Samariterhemmet
- Skomakarparken
- Tuna backar
- Ulleråker
- Vädergatorna (Gränby)
- N Årsta
- S Årsta

Specifikt nämnda områdens placeringar i den sociala kompassen

De områden som finns med på Polisens NOA-lista och de områden som Uppsalahem och Rikshem nämner återkommer i tre av grupperna i den sociala kompassen. Dessa grupper är den ljusblå, orangea och gula gruppen. Särskilt den gula gruppen skiljer sig åt väsentligt jämfört med den ljusblå och orangea.

Den ”ljusblå gruppen” består av områden som präglas av förhållandevis höga ohälsotal, hög arbetslöshet, hög andel med ekonomiskt bistånd, låg utbildnings- och inkomstnivå samt hög andel invånare födda utanför EU/EFTA.

- Brantingstorg (Källparken)
- Östra och mellersta Stenhagen
- Författargatorna
- Norra, östra och centrala Gottsunda
- Sävja
- Bandstolsvägen (Sydvästra Valsätra)

Den ”orangea gruppen” påminner mycket om den ljusblå gruppen med en hög arbetslöshet och hög andel med ekonomiskt bistånd, högt ohälsotal, låg utbildnings- och inkomstnivå. Det finns dock vissa påtagliga skillnader mellan den ljusblå och orangea gruppen, exempelvis att andelen invånare födda utanför EU/EFTA är lägre i den orangea gruppen samt att denna grupp har den högsta andelen äldre befolkning.

- Eriksberg: Granitvägen, Marmorvägen (i förstahand höghusen), delar av Täljstensvägen

Den ”gula gruppen” har en av Uppsalas högsta inkomstnivåer, den lägsta arbetslösheten och lägst andel av mottagare av ekonomiskt bistånd.

- Södra Gottsunda
- Västra Stenhagen

Analys

Det kan finnas stora skillnader mellan olika områden inom en och samma stadsdel vilket den sociala kompassen visar. Exempelvis är Gottsunda och Stenhagen inte homogena områden då det finns delar, södra Gottsunda och västra Stenhagen, som befinner sig i den gula gruppen där inkomst- och utbildningsnivåerna är höga och har en väldigt låg arbetslöshet, samtidigt som andra delar befinner sig i rakt motsatt riktning. De tillfrågade hyresvärdarna, som är de två största i Uppsala, kompletterar bilden med lokal kännedom ner på gatuadressnivå. På Polisens NOA-lista finns endast ett område med och det är Gottsunda, men även där ser Polisen en positiv trend, även om området fortfarande klassas som särskilt utsatt.

När hyresvärdarnas och den sociala kompassens perspektiv slås ihop stämmer bilden till stor del överens. Att endast titta på den sociala kompassens färggruppsindelning ger inte en tillräckligt nyanserad bild utan behöver kompletteras med fler perspektiv och tvärtom kan den sociala kompassen nyansera bilden av områden som ofta nämns i orossammanhang. Till exempel innefattas hela Gottsunda av Polisens NOA-lista och hela Gottsunda och Stenhagen nämns som oroliga områden av Uppsalahem, men i kombination med den sociala kompassen framgår att västra Stenhagen och södra Gottsunda är välmående områden med höga inkomst- och utbildningsnivåer, låga ohälsotal samt låg andel utrikesfödda. Dessa delområden bör därför inte per automatik ingå i ett förslag om att undantas.

Samtidigt betyder ett områdes placering på den sociala kompassen per automatik inte att det finns en social oro i området. Lötens olika delar rör sig exempelvis långt ut i de ljusblå och orangea grupperna men Rikshem, som har en del av sitt bestånd där, upplever inte oro i området på samma sätt som på författargatorna. Båda

hyresvärdarna har bestånd i många av de områden som finns i de ljusblå och orangea grupperna men upplever inte att det finns oro i alla dessa områden.

Ekonomisk konsekvensanalys

Förslaget bedöms inte ha någon ekonomisk konsekvens för kommunen då asylsökande omfattas av LMA-lagstiftningen (lag 1994: 137 om mottagande av asylsökande m.fl.) vilket innebär att asylsökande inte har rätt till ekonomiskt bistånd från kommunen. Om ett hushåll inte klarar sin försörjning på grund av att de bor i eget boende i ett område där rätten till dagersättning från Migrationsverket upphört har hushållet alltid, så länge de tillhör mottagningssystemet och omfattas av LMA, rätt till boende via Migrationsverket. Ett boende via Migrationsverket (så kallat ABO, anläggningsboende) innebär att hushållet åter får dagersättning enligt LMA, förutsatt att de andra gällande kriterierna är uppfyllda. Kommunen har inget ekonomiskt ansvar för asylsökande, oavsett boendeform.

Barnkonsekvensanalys

Förslaget bedöms inte ha några negativa konsekvenser för barn. I den händelse att ett hushåll som bor i eget boende i ett av de områden som Uppsala kommun anmäler om att få undanta påverkas inte deras rätt till dagersättning om de sedan innan lagen träder ikraft bor i området. Om hushållet däremot flyttar till ett annat eget boende efter lagens ikraftträdande inom samma område och som är ett område som undantagits rätten till dagersättning, kan hushållet däremot förlora rätten till dagersättning. Det finns dock en undantagsbestämmelse som medger att hushållet kan ha rätt att behålla sin dagersättning om bedömningen görs att exempelvis barnen i familjen har rotat sig i området, går i skola och/eller förskola och så vidare.

Då det framhålls som viktigt i propositionen att asylsökande så tidigt som möjligt får information om vilka områden som inte medger rätt till dagersättning bör detta motverka att familjer väljer att bosätta sig i undantagna områden och därför inte leda till negativa konsekvenser i form av exempelvis trångboddhet för barnen i familjen. Incitamenten för särskilt barnfamiljer bedöms som större än för exempelvis ensamstående asylsökande att inte bosätta sig i områden som inte medger rätt till dagersättning från Migrationsverket då inkomstbortfallet för familjer blir större och mer påtagligt.

Jämställdhetskonsekvensanalys

Förslaget skulle potentiellt kunna innebära positiva konsekvenser för asylsökande kvinnor då propositionen refererar till statistik som visar att asylsökande kvinnor som bor i Migrationsverkets anläggningsboenden (så kallat ABO) i högre utsträckning deltar i exempelvis språkundervisning och andra aktiviteter i samhället jämfört med asylsökande kvinnor som bor i eget boende. Om fler kvinnor väljer att bo i ett av Migrationsverkets anläggningsboenden kan förslaget därför ha en positiv inverkan på kvinnors integration.

Källor:

Polisens rapport: ”Kriminell påverkan i lokalsamhället – En lägesbild för utvecklingen i utsatta områden”

Social kompassen, Uppsala kommun

Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande, prop. 2019/20:10

Uppsalahem

Rikshem

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom

direktör

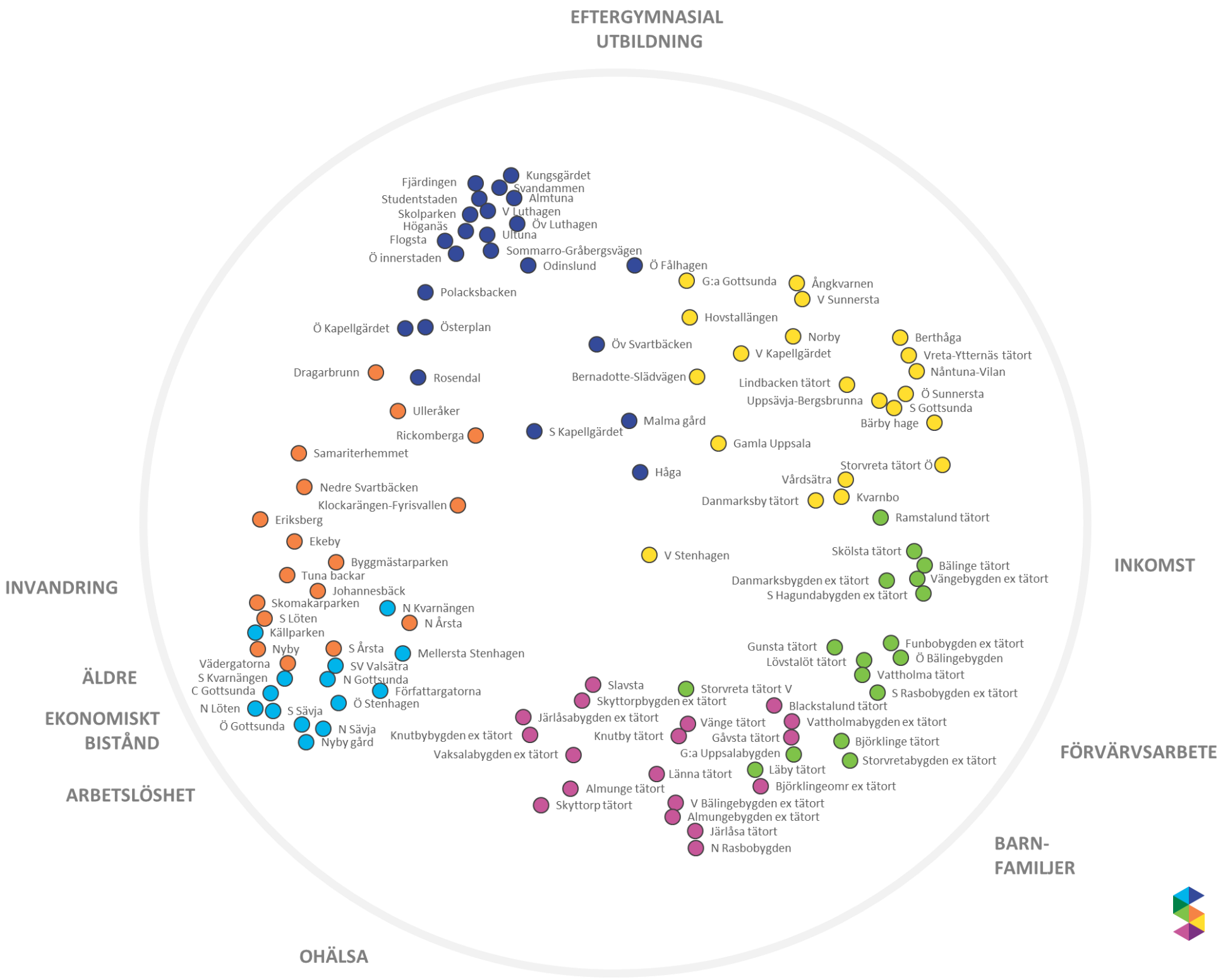
EFTERGYMNASIAL UTBILDNING
INKOMST
FÖRVÄRVSARBETE
BARN-FAMILJER
OHÄLSA
ARBETSLÖSHET
EKONOMISKT BISTÅND
ÄLDRE
INVANDRING
Fjärdingen
Kungsgärdet
Svandammen
Studentstaden
Almtuna
Skolparken
V Luthagen
Höganäs
Öv Luthagen
Flogsta
Ultuna
Ö innerstaden
Sommarro-Gråbergsvägen
Odinslund
Ö Fålhagen
Polacksbacken
G:a Gottsunda
Ångkvarnen
V Sunnersta
Hovstallängen
Ö Kapellgärdet
Österplan
Öv Svartbäcken
Norby
Berthåga
V Kapellgärdet
Vreta-Ytternäs tätort
Nåntuna-Vilan
Dragarbrunn
Rosendal
Bernadotte-Slädvägen
Lindbacken tätort
Ö Sunnersta
Uppsävja-Bergsbrunna
S Gottsunda
Ulleråker
Malma gård
Bärby hage
Rickomberga
S Kapellgärdet
Gamla Uppsala
Samariterhemmet
Storvreta tätort Ö
Håga
Vårdsätra
Nedre Svartbäcken
Danmarksby tätort
Kvarnbo
Klockarängen-Fyrisvallen
Eriksberg
Ramstalund tätort
Ekeby
Skölsta tätort
V Stenhagen
Byggmästarparken
Bälinge tätort
Tuna backar
Danmarksbygden ex tätort
Vängebygden ex tätort
Johannesbäck
S Hagundabygden ex tätort
Skomakarparken
N Kvarnängen
S Löten
N Årsta
Källparken
Nyby
S Årsta
Mellersta Stenhagen
Gunsta tätort
Funbobygden ex tätort
Vädergatorna
SV Valsätra
Lövstalöt tätort
Ö Bälingebygden
S Kvarnängen
N Gottsunda
Vattholma tätort
C Gottsunda
Författargatorna
Slavsta
Storvreta tätort V
S Rasbobygden ex tätort
N Löten
S Sävja
Ö Stenhagen
Skyttorpbygden ex tätort
Blackstalund tätort
Ö Gottsunda
N Sävja
Järlåsabygden ex tätort
Vänge tätort
Vattholmabygden ex tätort
Nyby gård
Knutbybygden ex tätort
Knutby tätort
Gåvsta tätort
Björklinge tätort
Vaksalabygden ex tätort
G:a Uppsalabygden
Storvretabygden ex tätort
Länna tätort
Läby tätort
Almunge tätort
Björklingeomr ex tätort
Skyttorp tätort
V Bälingebygden ex tätort
Almungebygden ex tätort
Järlåsa tätort
N Rasbobygden

statisticon
STATISTICS & RESEARCH

Den sociala kompassen

- nio nyanser av Uppsala

Statisticon AB Östra Ågatan 31, SE-753 22 Uppsala Klara Södra Kyrkogata 1, SE-101 36 Stockholm +46 (0)10 130 80 00, info@statisticon.se, www.statisticon.se Sweden

Analys och text: Anna Carlsund, Charlotta Danielsson och Mats Forsberg, Statisticon AB
Bild: Anna Carlsund, Statisticon AB

Data och nyckelkodsindelning: Åsa Wennblom, Uppsala kommun

Innehåll

1 Inledning 4

2 Metod 5

3 Genomförande 6

4 Hur ska kompassen läsas? 7
4.1 Cirkeln och magneterna 7
4.2 Enskilda punkter 8
4.3 SEKOM-grupper 9

5 Resultat 11
5.1 SEKOM-grupperna 11
5.2 SEKOM-kartan och enskilda variabler 13
5.2.1 Eftergymnasial utbildning 13
5.2.2 Förvärvsarbete 14
5.2.3 Födda utanför EU/EFTA 15
5.2.4 Ohälsotal 16
5.2.5 Förvärvsinkomst 17
5.2.6 Ekonomiskt bistånd 18
5.2.7 Arbetslöshet 19
5.2.8 Äldre 20
5.2.9 Yngre 21
5.3 SEKOM-grupper på den geografiska kartan 21
5.4 Tabeller med indikatorvärden 31

1 INLEDNING

Ett kännetecken för vår tids offentliga samtal och samhällsplanering är en närmast outsinlig tillgång till data, statistik, indikatorer och rankinglistor av olika slag. Uttrycket att inte se skogen för alla träd beskriver väl den situation som råder i många verksamheter.

För att underlätta planerings- och beslutsprocesser i kommunal och regional förvaltning har Statisticon utvecklat en analysmetod som benämns SEKOM (SocioEkonomisk analys för KOMmuner). Baserat på variabler avseende befolkningens socioekonomiska och demografiska egenskaper i en kommuns delområden har Statisticon tagit fram en modell som grupperar en kommuns delområden utifrån befolkningens egenskaper i termer av bl.a. ålders- och befolkningssammansättning, inkomstnivå, utbildningsnivå, arbetslöshet och ohälsa.

Vår ambition är att hjälpa till i bytet av perspektiv från endimensionell analys av ett förhållande i taget till en sammanhängande helhetsbild av hur ett samhälle ser ut. Vi vill bidra till att skapa förutsättningar för en målinriktad samhällsplanering där analytiker och beslutsfattare ges möjlighet att faktiskt se en - och samma - skog framför alla träd.

2 METOD

Den första delen i analysmetoden omfattar inventering och val av ingående variabler i analysen. Följande variabler ingår i analysen:

- Andel öppet arbetslösa och i program
- Andel invånare med ekonomiskt bistånd
- Ohälsotal per invånare
- Andel förvärvsarbetande
- Nettoinkomst (invånare 20 år och äldre, medianinkomst)
- Andel invånare med eftergymnasial utbildning (av befolkningen 20-64 år)
- Andelen invånare födda utanför EU/EFTA (av hela befolkningen)
- Andel unga 0-19 år (av hela befolkningen)
- Andel äldre 65 år+ (av hela befolkningen)

Samma uppsättning variabler används för SEKOM-analysen på nationell nivå. Mer om denna finns att läsa på www.befolkningsprognoser.se/juni. En del uppgifter fanns redan hos kommunen, andra har införskaffats från SCB. Samtliga data som har använts avser år 2016, dvs. det senaste året där det finns uppgifter för samtliga variabler.

Den andra delen av analysen omfattar tillämpning av en datavetenskaplig metod som kallas Random Forest. Enkelt uttryckt är syftet med den datorintensiva metoden att klassificera omfattande data med komplexa samband. I fallet med socioekonomiska variabler på delområdesnivå ges en möjlighet att gruppera delområdena utifrån hur de studerade variablerna *sammantaget* korrelerar med varandra.

Den tredje delen av analysen är att visualisera resultatet. Det gör vi med hjälp av Multidimensional scaling (MSD), som i ett tvådimensionellt plot-diagram visar graden av samband samt hur de ingående variabelvärdena varierar mellan de delområden vi studerar.

Den fjärde delen i analysmetoden är att förstå och tolka utfallet, i vårt fall den socioekonomiska kartan (SEKOM-kartan). Vid tolkningen bestäms också antalet grupper som ska definieras och karaktäriseras. De ingående enskilda variablernas dragningskraft och riktning i SEKOM-kartan behöver också markeras i den tvådimensionella rymden som kartbilden utgör.

För fortsatt förklaring av hur kartan bör läsas, se avsnitt 4.

3 GENOMFÖRANDE

I ett första steg hölls ett inledande möte mellan Statisticon och Uppsala kommun. Förslag på upplägg diskuterades och en tidplan upprättades. I ett andra steg fastställde kommunen en lämplig indelning av delområden enligt nivå NYKO 4. Föregående års sociala kompass skedde med NYKO 3 som indelningsgrund. Utgångspunkten var att uppnå minst 20 delområden med som lägst 200 invånare.

Efter fastställande av delområden sammanställde kommunen i ett tredje steg data från SCB:s områdesdatabas samt upprättade en underlagsfil med data för vidare analys. Data för de olika variablerna avser år 2016. Även ett kartlager i shape-format togs fram av kommunen.

I ett fjärde steg genomförde Statisticon analyser med hjälp av SEKOM-modellen. Efter hand som resultat kom fram togs kontakt med kommunen för att kvalitetssäkra resultaten. Analyser ledde även fram till ett beslut om att välja en indelning av kommunen i sex olika SEKOM-grupper. Detta överensstämmer med antalet grupper i föregående års analys.

Efter framtagning av en final analys genomfördes ånyo ett möte med kommunens företrädare för presentation och diskussion kring resultatet. Därefter sammanställde Statisticon resultatet i en rapport.

4 HUR SKA KOMPASSEN LÄSAS?

Analysen av de nio olika variablerna för kommunens delområden syftar till att beskriva och sammanfatta sambandet inom och mellan delområdena med avseende på variablerna. Kompassen, eller kartan, är en visualisering av detta samband.

4.1 Cirkeln och magneterna

Cirkeln som ligger runt punkterna kan betraktas som kompassens axel. De nio variablerna finns utspridda runt cirkeln, som en slags magneter som drar varje punkt mot sig i en viss utsträckning. Var magneterna - eller riktningsgivarna - hamnar på cirkeln är ett utfall av analysen och avgörs av hur sambanden mellan delområdena ser ut. Var magneterna hamnar är alltså olika mellan olika kommuner och kan även variera inom en kommun över tid. Magneter som är nära besläktade hamnar många gånger nära varandra, t.ex. är hushållens inkomster ofta relativt sett höga i områden med hög grad förvärvsarbetande och andelen ekonomiskt bistånd ofta nära besläktat med andelen arbetslösa. Uppsalas magneter i analysen av 2016 års data ser ut enligt följande.

Figur 1 SEKOM-kartans axel, Uppsala kommun 2016

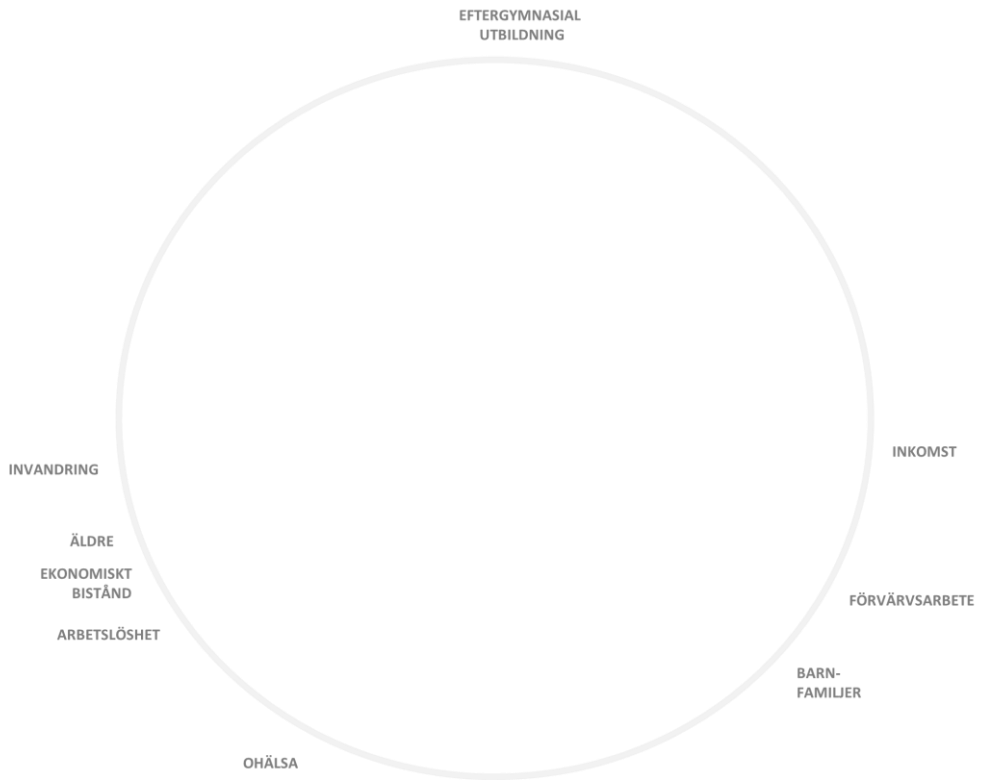

4.2 Enskilda punkter

Varje punkt i kompassen motsvarar alltså ett delområde i kommunen, i det här fallet ett fyrsiffrigt NYKO-område. Förenklat så kan sägas att punkten har fått sin plats i kompassen utifrån de värden som delområdet har på de variabler som ingår i analysen.

Om delområdet till exempel har en relativt sett stor andel äldre så drar magneten ”Äldre” punkten i riktning mot sig. Samtidigt drar de övriga åtta magneterna samma punkt i sin riktning, mycket eller lite beroende på värde på variabeln i det aktuella området. I fallet med Uppsalas delområden så ökar till exempel hushållens inkomstnivå ju längre till höger i kompassen en punkt finns och sjunker åt vänster. På samma sätt är andelen med eftergymnasial utbildning högre i den övre delen av kompassen och lägre nedtill.

I bilden nedan illustreras Lindbacken tätorts respektive Författargatornas värden på de nio variablerna med hjälp av nio cirklar. Cirklarna är fästa vid axeln där motsvarande magnet finns. Ju större värde på en variabel desto större cirkel.

Här ser vi att den sammanvägda punkten för Lindbacken tätort kommer att hamna på den högra halvan av kompassen, cirklarna på den halvan är större (dvs. värdena på dessa variabler är högre). Den höga utbildningsnivån kommer också att dra punkten uppåt i kompassen. Sammantaget kommer Lindbackens tätort att hamna i den övre högra delen av kompassen. På motsvarande sätt kommer Författargatorna att hamna i den undre vänstra tårtbiten.

Figur 2 Lindbacken tätorts och Författargatornas värden 2016

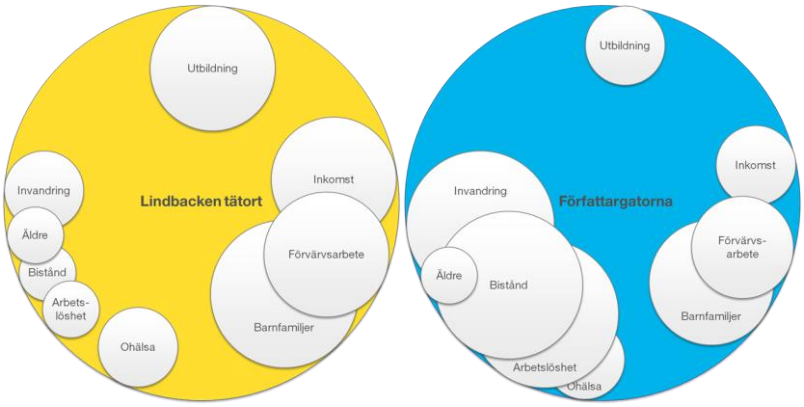

Det är viktigt att komma ihåg att ökningar (och minskningar) sker i magnetens riktning och inte mot en exakt punkt där etiketten är placerad.

Utbildning

Såhär:

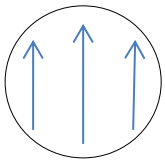

Utbildning

Inte såhär:

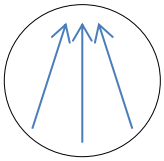

4.3 **SEKOM-grupper**

När punkterna väl skapats är det sista steget i analysen att dela in dem i grupper. Vilka delområden som hamnar i samma SEKOM-grupp beror till största del på hur värdena på de nio variablerna fördelar sig, områden i samma grupp är snarlika varandra i dessa avseenden. En SEKOM-grupp består av de delområden som uppvisar mest samhörighet med avseende på de i analysen ingående variablerna.

Som alltid, när en mängd ska delas in i ett förutbestämt antal grupper, finns gränsfall där det inte är självklart vilken grupp ett visst område ska tillhöra. En annan viktig aspekt att ha i åtanke är att den presenterade sociala kompassen visuliseras i endast två dimensioner, medan områdena egentligen mäts i nio. Det innebär att två punkter kan vara lika varandra i de dimensioner som syns men olika i de som inte syns, eller tvärt om. Dock har de presenterade två dimensionerna valts utifrån att dessa förklarar det mesta av de skillnader som sammantaget finns mellan delområdena. Ett tydligt uttryck för detta är att de sex olika SEKOM-grupperna ligger förhållandevis distinkt åtskilda i kompassen.

I det följande exemplifierar vi tre olika vanligt förekommande typfall av placeringar i den sociala kompassen.

(i) Ett delområde kan ligga mycket nära övriga i samma SEKOM-grupp, men avvika förhållandevis mycket i något eller några avseenden

Vanligtvis är två delområden som ligger nära varandra snarlika i samtliga nio variabler, men det finns också fall med relativt stora skillnader i någon eller några enstaka variabler. Studentstaden tillhör den mörkblå gruppen och uppvisar sammantaget stora likheter med övriga områden i samma grupp. Dock avviker området väsentligen vad gäller ohälsotal, andel förvärvsarbetande, inkomst och åldersstruktur. (se Tabell 1 nedan).

Tabell 1. Genomsnittliga värden på respektive indikator för delområdena i den mörkblåblå SEKOM-gruppen samt för delområdet Studentstaden. År 2016.

	Andel öppet arbetslösa	Andel med ekonomiskt bistånd	Ohälsotal	Andel förvärvs-arbetande	Arbets-inkomst (median tkr)	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel födda utanför EU/EFTA	Andel bef 0-19 år	Andel bef 65 år +
Studentstaden	2	1	3	43	153	89	11	4	3
Genomsnitt mörkblå grupp	3	2	13	70	322	72	12	15	15

Studentstaden har, jämfört med genomsnittet i den mörkblåblå gruppen, ett lägre ohälsotal, en lägre andel förvärsarbetande, en lägre inkomst och en längre andel invånare i såväl de yngre som de äldre åldrarna. I övriga avseenden är Studentstaden

mycket lika de andra områdena i den mörkblåblå gruppen, och dessutom skiljer sig nivåerna för den mörkblå gruppen mycket från de andra grupperna

(ii) Ett delområde kan ligga förhållandevis långt bort från sin SEKOM-grupp

Västra Stenhagen är ett område - som i motsats till exemplet Studentstaden ovan – ligger förhållandevis långt utanför sin gula grupp. Liksom för Studentstaden avviker ohälsotalet och i viss mån även inkomsten från övriga områden i gruppen, ohälsan är högre och inkomsten lägre än gruppsnittet. Dessutom har de en högre andel invånare födda utanför EU/EFTA. Detta illustreras av punktens placering närmare riktningsgivaren för variabeln ohälsa och invandring och längre bort från riktningsgivaren för inkomst.

Tabell 2. Genomsnittliga värden på respektive indikator för delområdena i den gula SEKOM-gruppen samt för delområdet Västra Stenhagen. År 2016.

	Andel öppet arbetslösa	Andel med ekonomiskt bistånd	Ohälsotal	Andel förvärvs-arbetande	Arbets-inkomst (median tkr)	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel födda utanför EU/EFTA	Andel bef 0-19 år	Andel bef 65 år +
Västra Stenhagen	4	2	27	83	559	61	17	34	10
Genomsnitt gul grupp	2	1	15	87	650	67	8	30	15

I övriga avseenden är Västra Stenhagen mycket lika övriga delområden i den gula gruppen.

(iii) *Två delområden kan ligga nära varandra men ändå tillhöra olika SEKOM-grupper*

Områdena Sydvästra Valsätra och Södra Årsta är exempel på två områden som ligger nära varandra i gruppen men tillhör olika SEKOM-grupper, det ljusblå respektive det orange. Det finns betydande likheter mellan Sydvästra Valsätra och Södra Årsta vad gäller t.ex. ohälsotal och andel med eftergymnasial utbildning, men det finns också betydande skillnader där de två delområdena har mer gemensamt med sina respektive grupper. Detta gäller andel arbetslösa, andel med ekonomiskt bistånd, andel förvärvsarbetande, andel födda utanför EU/EFTA och andel äldre befolkning.

Tabell 3. Genomsnittliga värden på respektive indikator för delområdena Sydvästra Valsätra (ljusblå grupp) och Södra Årsta (orange grupp). År 2016.

	Andel öppet arbetslösa	Andel med ekonomiskt bistånd	Ohälsotal	Andel förvärvs-arbetande	Arbets-inkomst (median tkr)	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel födda utanför EU/EFTA	Andel bef 0-19 år	Andel bef 65 år +
Sydvästra Valsätra (ljusblå)	17	18	31	54	270	33	56	28	9
Södra Årsta (orange)	4	2	29	81	328	37	11	20	26

I en tredje dimension blir det, i det här fallet, tydligt att avståndet mellan punkterna egentligen är större än vad som syns i två dimensioner.

5 RESULTAT

I det följande redogörs för resultatet av SEKOM-analysen. Analyserna är genomförda på senast tillgängliga data vilket är data avseende år 2016. Således kan vissa förändringar ha skett sedan dess. Dock är samtliga ingående variabler stabila i den meningen att de förändras relativt långsamt. Under första kvartalet 2019 bör uppdaterade data finnas för samtliga variabler avseende 2017.

5.1 SEKOM-grupperna

Analysen ger upphov till sex olika SEKOM-grupper. I det följande redogörs för vad som kännetecknar de olika grupperna i termer av socioekonomi och demografi.

Figur 3. SEKOM-karta avseende Uppsala kommuns delområden (NYKO 4) grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016.

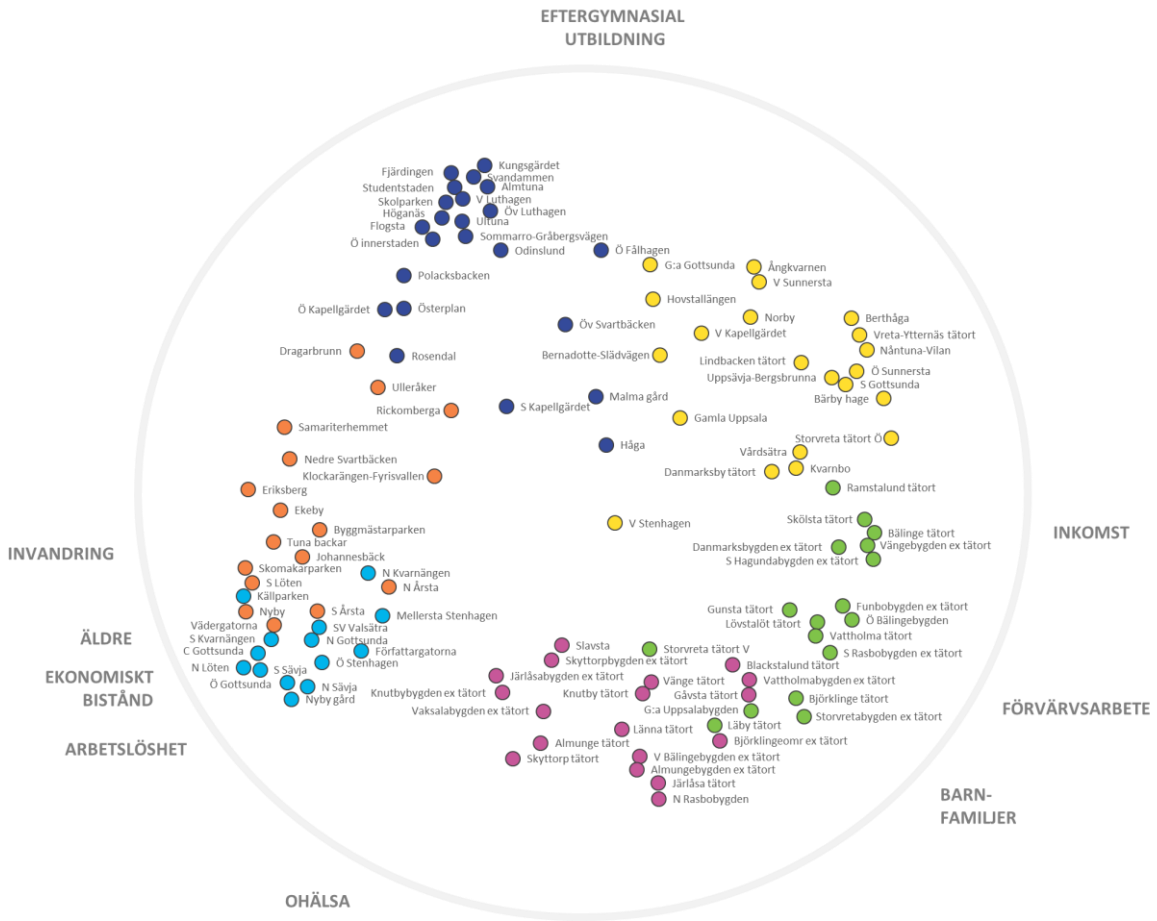

Resan startar i den lila SEKOM-gruppen, befolkningsmässigt sett minst av de sex. Här bor närmare 19 600 personer, motsvarande nio procent av kommunens befolkning. Utbildningsnivån är förhållandevis låg, liksom andelen invånare födda utanför EU/EFTA. I gruppen hittar vi till exempel bygderna Knutby, Järlåsa, Skyttorp, Almunge, Norra Rasbo och Västra Bälinge.

Nästa stopp på resan är den gröna gruppen. Här befinner vi oss i kommunens landsbygdsbelägna förorter med ca 28 700 invånare, motsvarande 13 procent av kommens befolkning. Utmärkande för gruppen är de många barnfamiljerna och den höga förvärvsgraden hos befolkningen i arbetsför ålder. Björklinge, Vattholma, Storvreta, Gamla Uppsalabygden, Funbo, Vänge, Vaksala, Östra Bälinge och Danmark är exempel på områden som återfinns här.

Härnäst kommer vi fram till den första gruppen i stadsmiljö, nämligen den gula, med närmare 25 100 invånare eller motsvarande 16 procent av Uppsalas folkmängd. Här finns Uppsalas högsta inkomstnivå och, tillsammans med det gröna området, den lägsta arbetslösheten och lägsta andel invånare med ekonomiskt bistånd. Exempelvis återfinns områdena Sunnersta, Vårdsätra, Norby, Berthåga och Nåntuna här.

Nästa anhalt är det den mörkblå gruppen med 52 900 invånare, motsvarande 25 procent av kommunens befolkning. Det är därmed Uppsalas största område. Här bor människor i ung vuxen ålder med hög utbildningsnivå. Ohälsotalet är lågt, liksom andelen invånare i förvärvsarbete. Även inkomstnivån är låg. Vi har hamnat i Uppsalas student- och akademipräglade centrala delar där vi återfinner till exempel Östra innerstaden, Fålhagen, Luthagen, Ultuna, Ulleråker, Flogsta och Håga.

Den näst sista gruppen på resan är det ljusblå med 32 650 invånare, motsvarande 15 procent av kommunens befolkning. Här återfinns förhållandevis höga ohälsotal, hög arbetslöshet och ekonomiskt bistånd. I gruppen bor också många människor som är födda i ett land utanför EU/EFTA. Exempel på områden i gruppen är Gottsunda, Valsätra, Stenhagen, Sävja, och Löten.

Det sjätte och sista stoppet gör vi i den orange gruppen med 44 600 invånare, motsvarande 21 procent av befolkningen i Uppsala. Den påminner i många avseenden om det föregående ljusblå, framför allt med avseende på en förhållandevis hög andel arbetslösa och ekonomiskt bistånd, högt ohälsotal, låg utbildningsnivå, förvärvs-arbetandegrad och inkomstnivå. I andra avseenden är grupperna dock relativt olika, t.ex. vad gäller andelen invånare födda utanför EU/EFTA som är väsentligen lägre i den organge gruppen samt andelen äldre befolkning som i den orange gruppen är högst

bland samtliga. Här återfinner vi till exempel områdena Eriksberg, Nedre Svartbäcken, Tuna backar, Nyby och Årsta.

5.2 SEKOM-kartan och enskilda variabler

I detta avsnitt illustrerar vi – med hjälp av SEKOM-kartan – de olika variabler som ingår i modellen. Detta ger också en förklaring till vad som bestämmer magneternas positioner.

5.2.1 Eftergymnasial utbildning

Andelen invånare med eftergymnasial utbildning varierar mellan 23 och 89 procent i kommunens delområden.

Figur 4. Andel med eftergymnasial utbildning i SEKOM-karta avseende Uppsala kommuns delområden (NYKO 4) grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016.

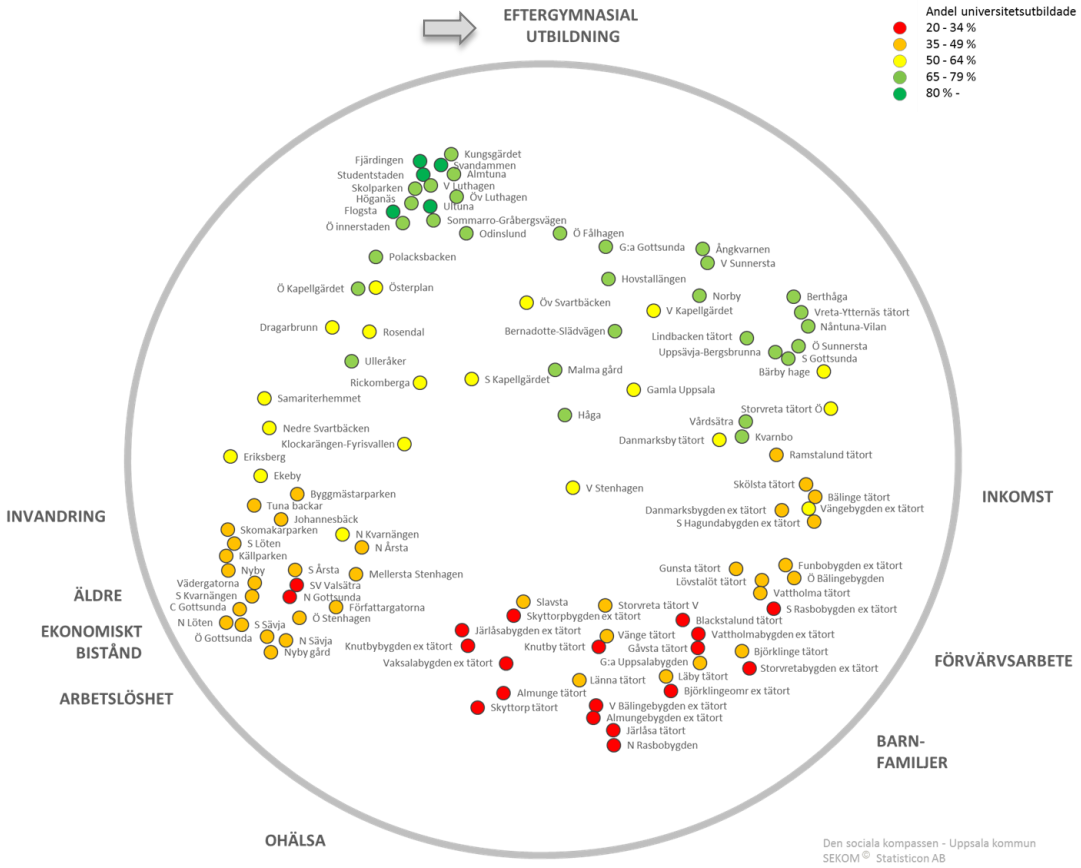

5.2.2 Förvärvsarbete

Andelen som förvärvsarbetar varierar mellan 35 och 94 procent i kommunens delområden.

Figur 5. Andel förvärvsarbetande i SEKOM-karta avseende Uppsala kommuns delområden (NYKO 4) grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016.

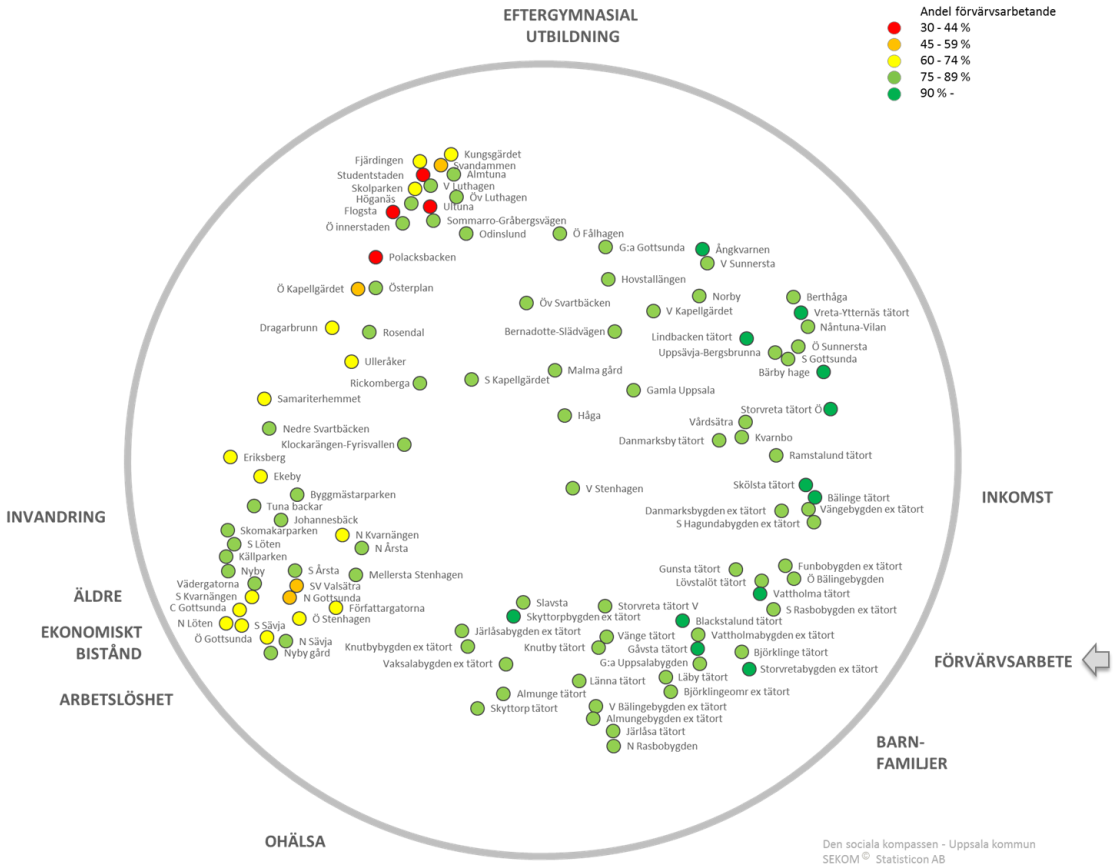

5.2.3 Födda utanför EU/EFTA

Andelen invånare som är födda utanför EU/EFTA varierar mellan 1 - 56 procent i kommunens delområden.

Figur 6. Andel födda utanför EU/EFTA i SEKOM-karta avseende Uppsala kommuns delområden (NYKO 4) grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016.

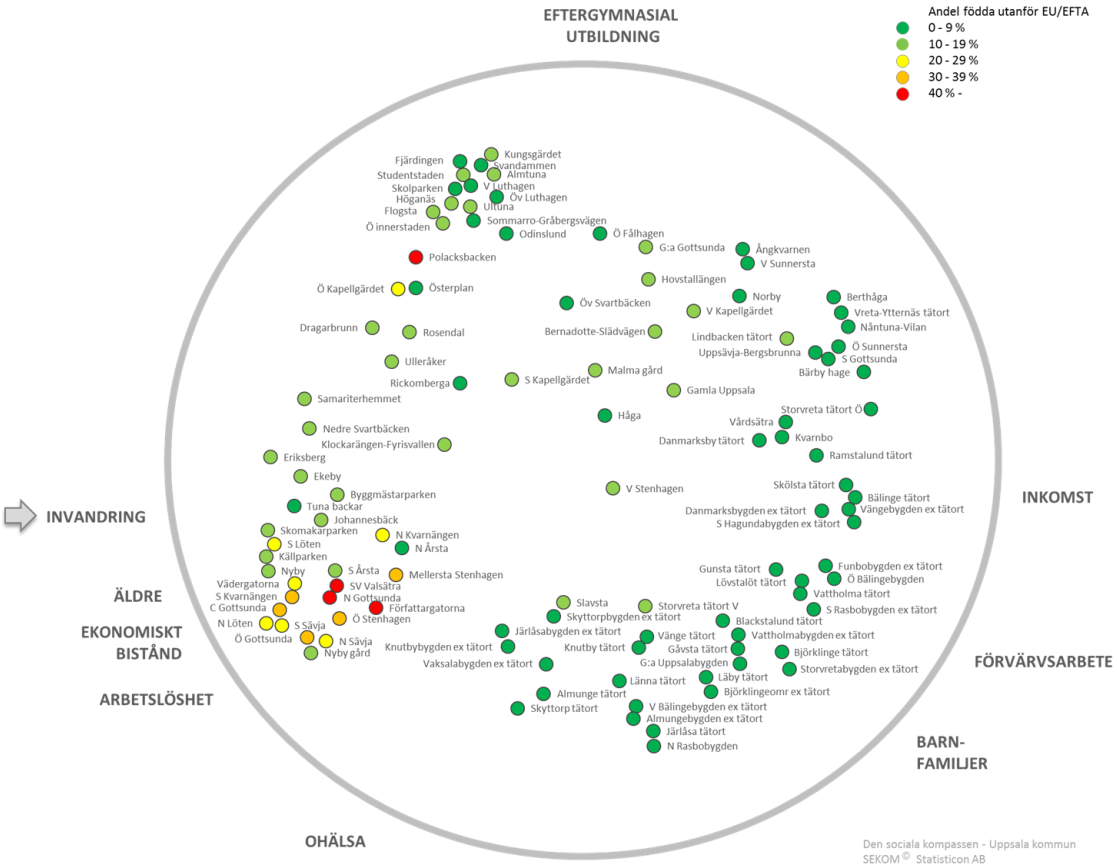

5.2.4 Ohälsotal

Ohälsotalet per invånare varierar mellan 3 - 41 dagar per år i kommunens delområden.

Figur 7. Ohälsotal per invånare i SEKOM-karta avseende Uppsala kommuns delområden (NYKO 4) grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016.

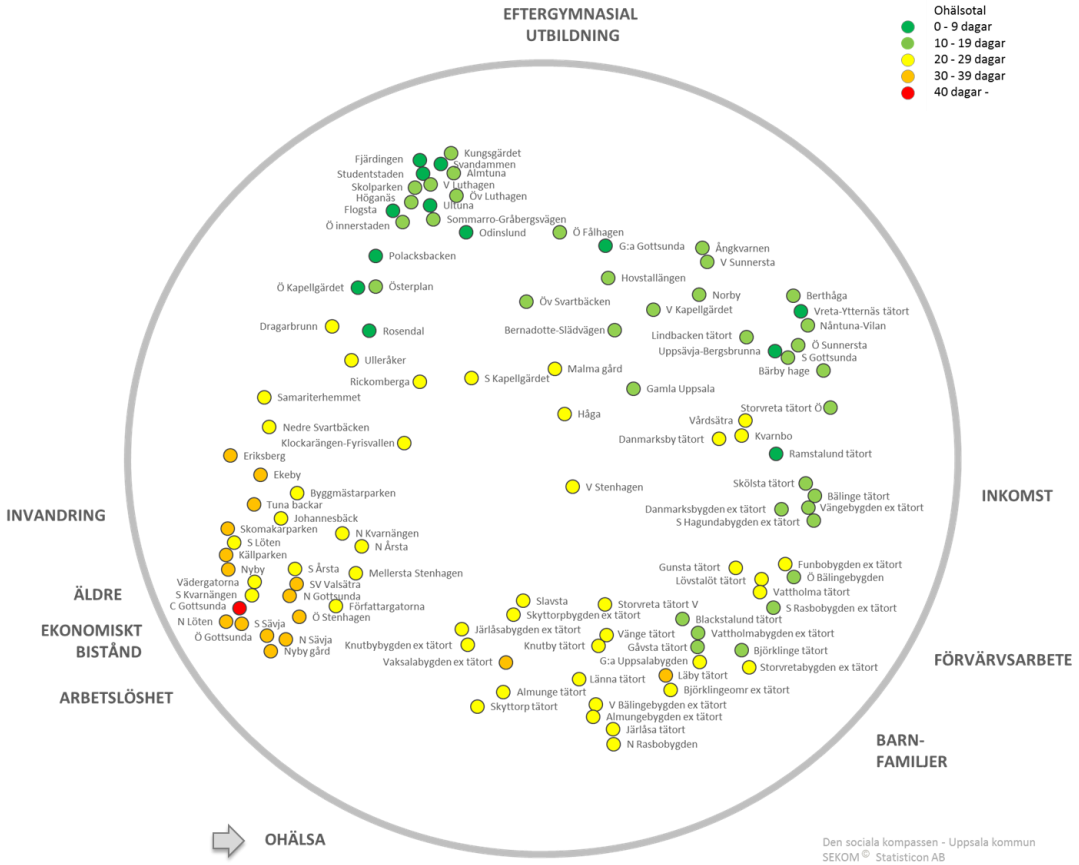

5.2.5 Förvärvsinkomst

Den genomsnittliga förvärvsinkomsten per invånare (median) varierar mellan 153 000 - 850 000 kronor per år i kommunens delområden.

Figur 8. Medianförvärvsinkomst per invånare i SEKOM-karta avseende Uppsala kommuns delområden (NYKO 4) grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016.

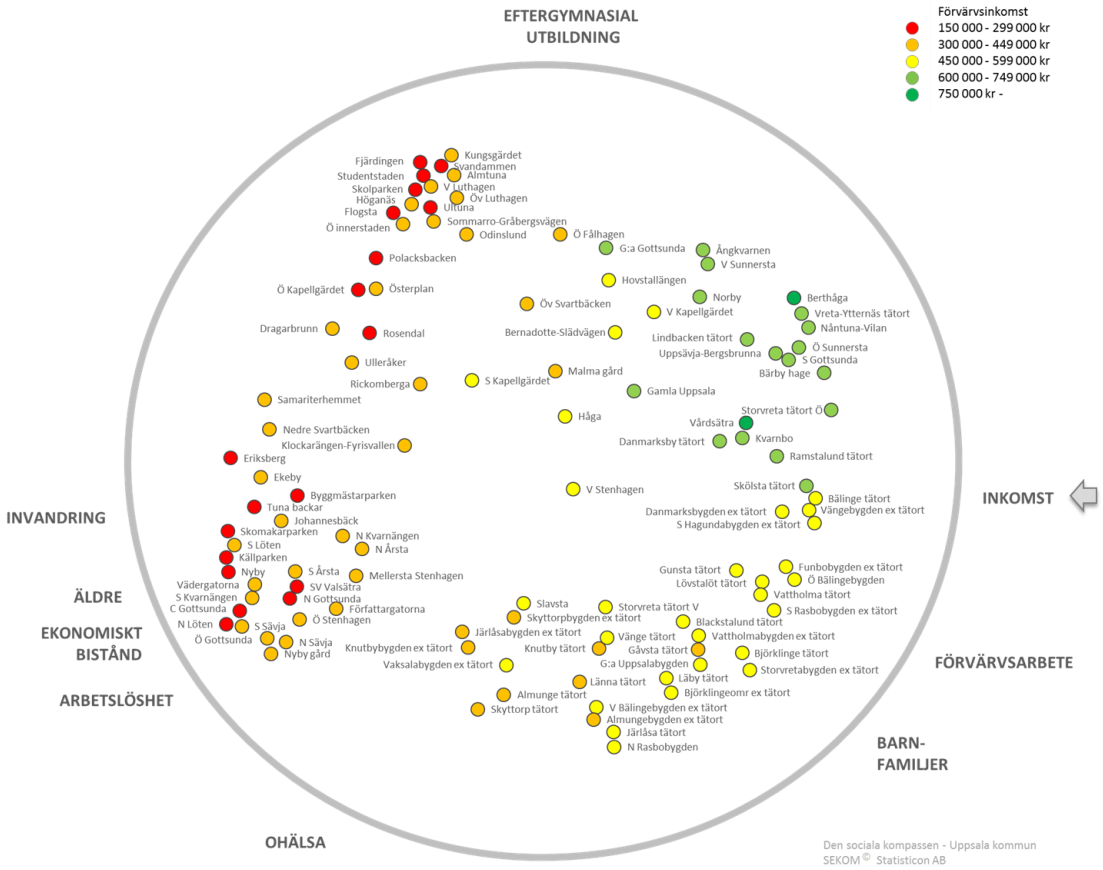

5.2.6 Ekonomiskt bistånd

Andelen invånare med ekonomiskt bistånd varierar mellan 0 - 21 procent i kommunens delområden.

Figur 9. Andel invånare med ekonomiskt bistånd i SEKOM-karta avseende Uppsala kommuns delområden (NYKO 4) grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016.

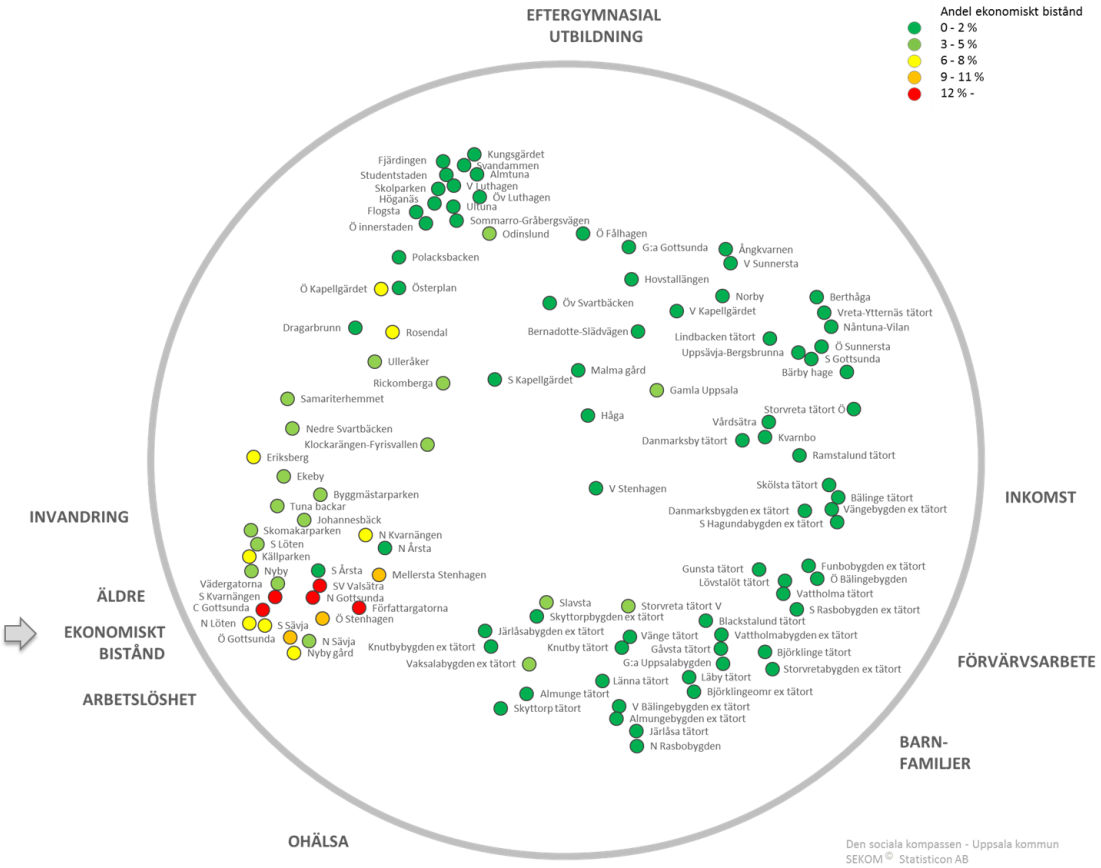

5.2.7 Arbetslöshet

Andelen arbetslösa varierar mellan 0 - 17 procent i kommunens delområden.

Figur 10. Andel arbetslösa invånare i SEKOM-karta avseende Uppsala kommuns delområden (NYKO 4) grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016.

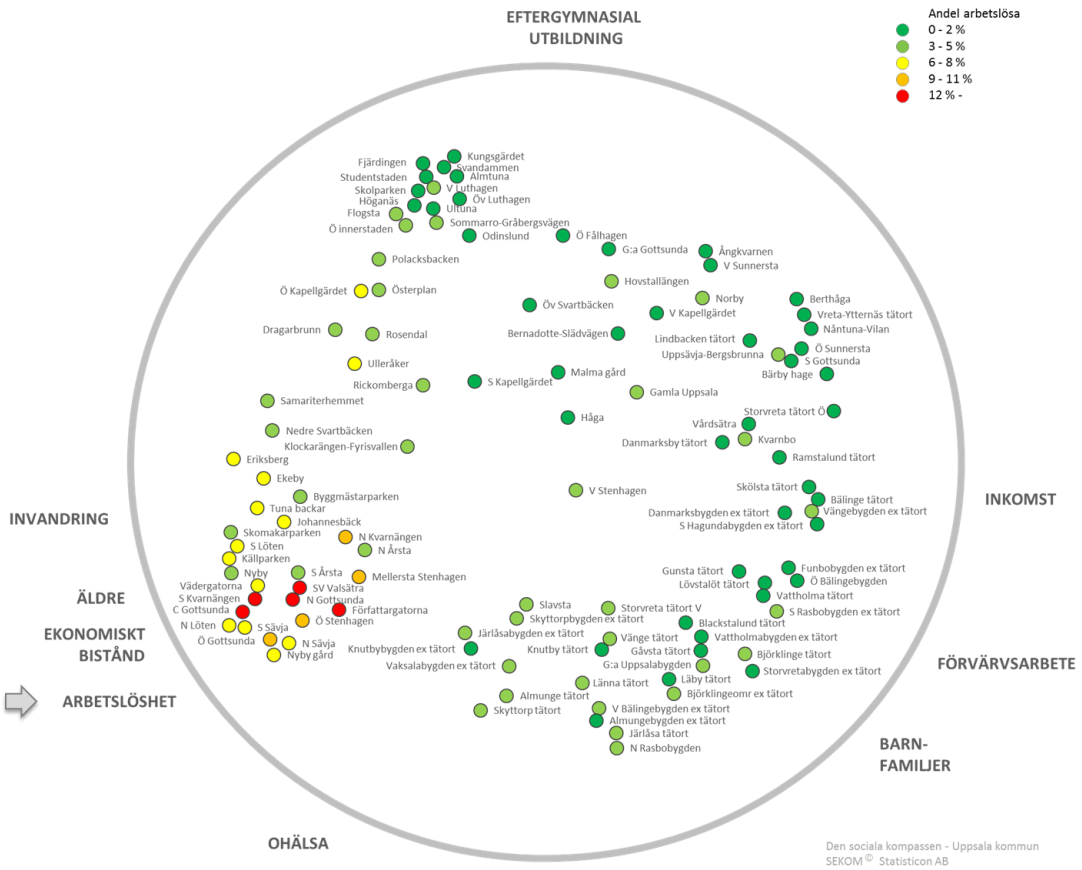

5.2.8 Äldre

Andelen invånare i åldrarna 65 år och äldre varierar mellan 0 - 30 procent i kommunens delområden.

Figur 11. Andel invånare i åldern 65 år och äldre i SEKOM-karta avseende Uppsala kommuns delområden (NYKO 4) grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016.

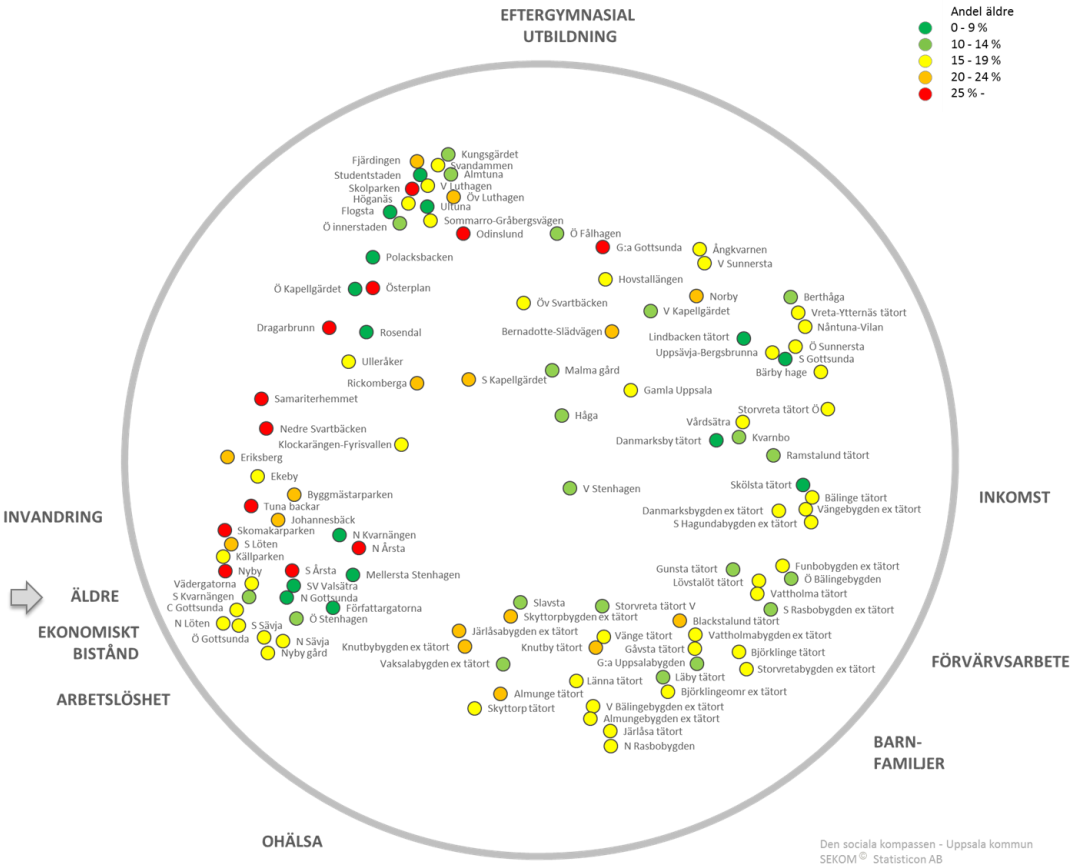

5.2.9 Yngre

Andelen invånare i åldrarna 0-19 år varierar mellan 4 - 43 procent i kommunens delområden.

Figur 12. Andel invånare i åldern 0-19 år i SEKOM-karta avseende Uppsala kommuns delområden (NYKO 4) grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016.

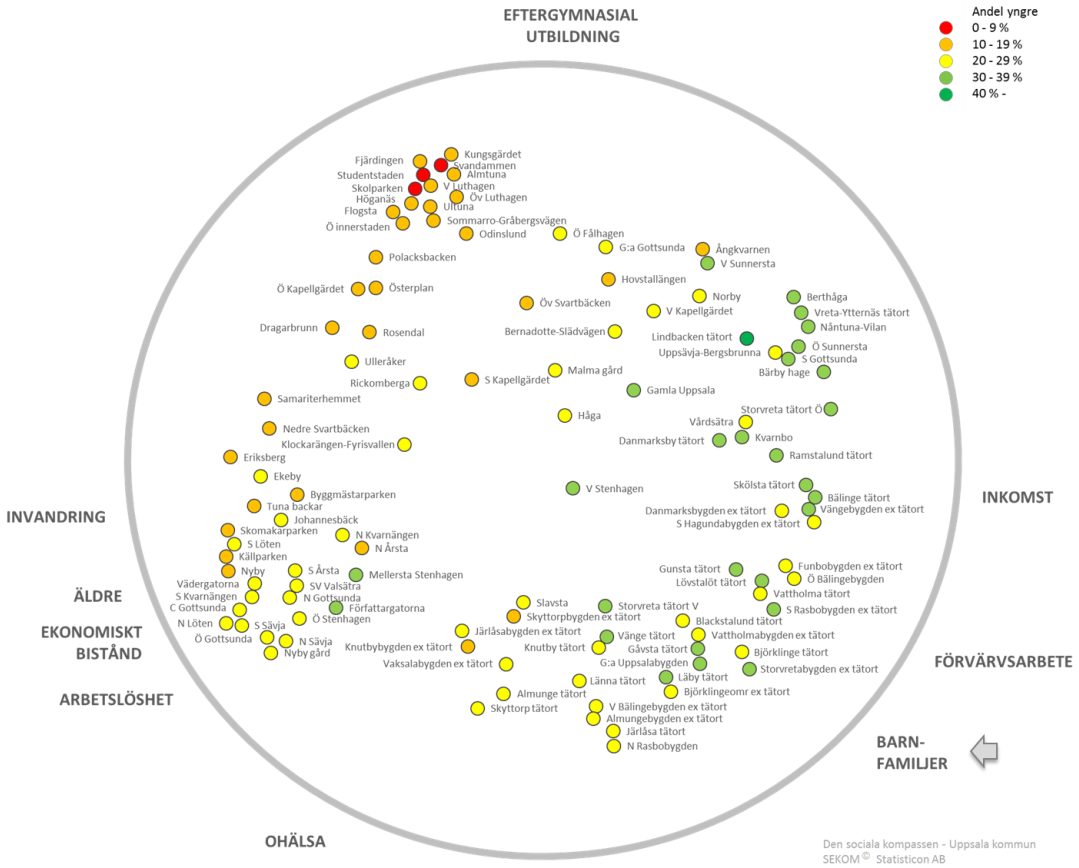

5.3 SEKOM-grupper på den geografiska kartan

Grupperna av delområden som framträder i analysen visar att geografisk hemvist tydligt sammanfaller med socioekonomiska förhållanden. Från kommunens ytterområden kan vi i en påtaglig symmetri notera förekomst av homogena grupper ända in till stadens centrum. De olika SEKOM-gruppernas geografiska områden redovisas i följande kartor avseende Uppsalas delområden.

Områden utan färg är sådana där befolkningen är för liten för att de ska kunna ingå i analysen.

Figur 13. Uppsala kommuns delområden (NYKO 4) grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016 enligt analysmetoden SEKOM©.

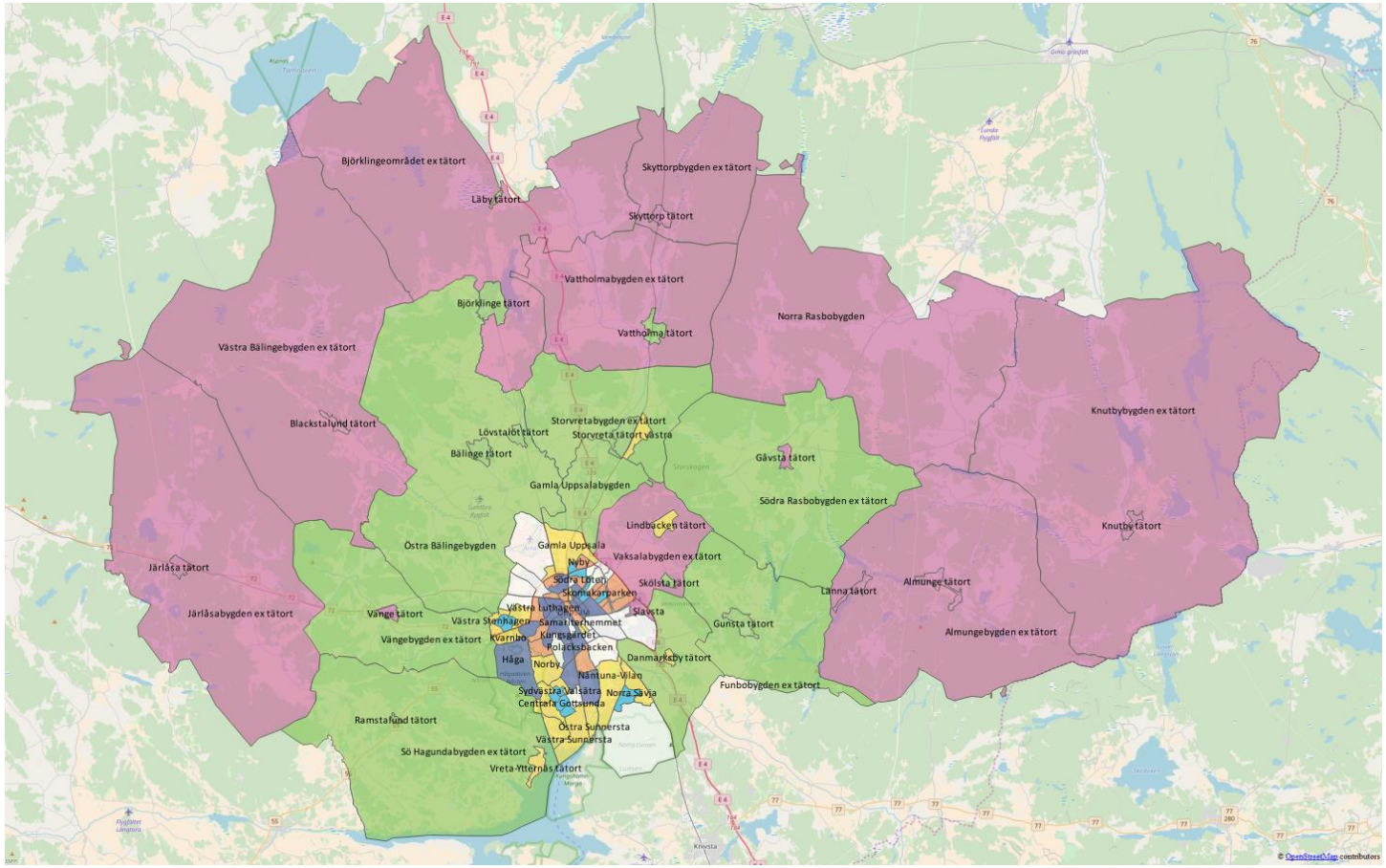

x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄
n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n

Figur 14. Uppsala kommuns närförorter (NYKO 4) grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016 enligt analysmetoden SEKOM©.

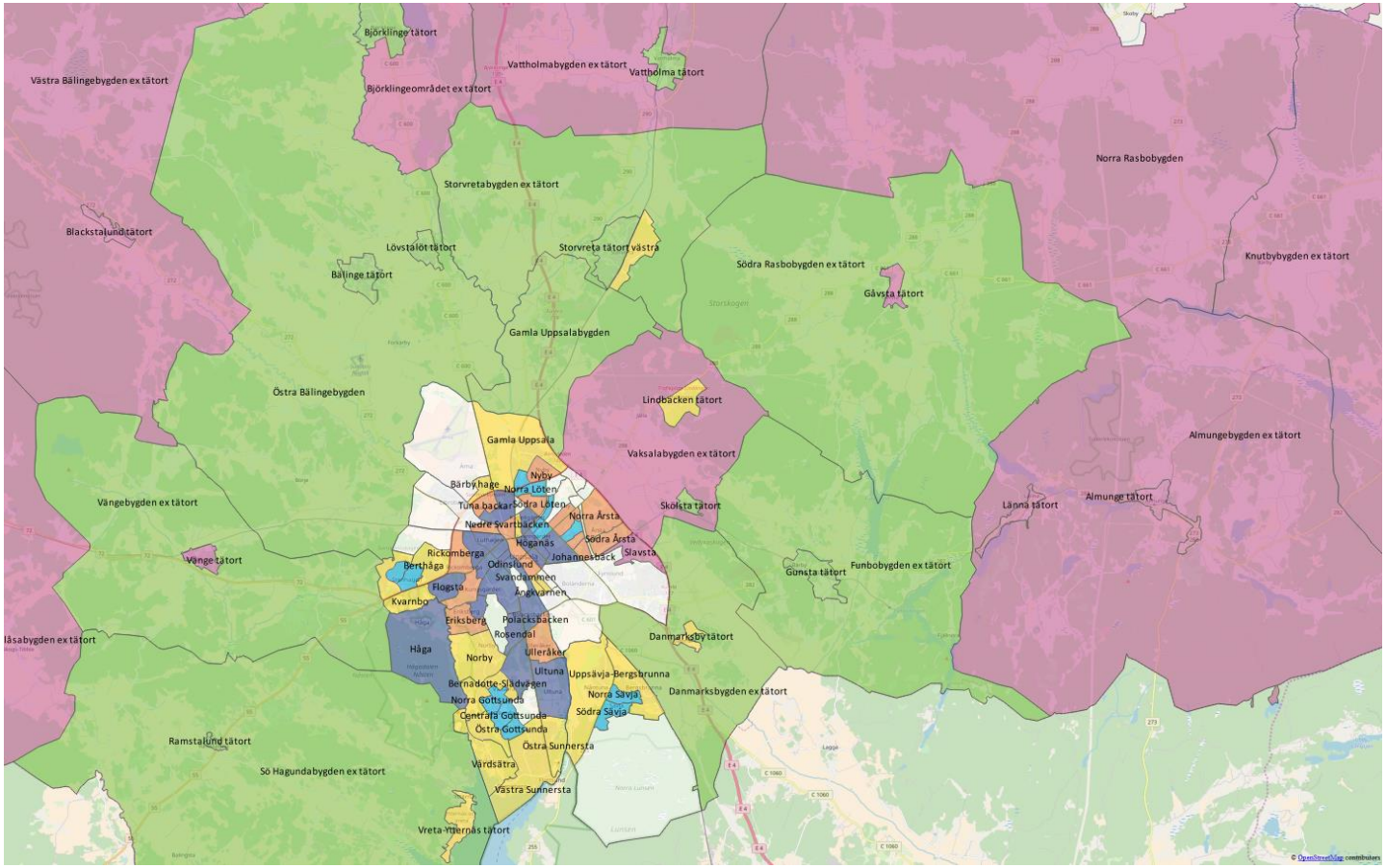

Figur 15. Uppsala stad (NYKO 4) grupperade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016 enligt analysmetoden SEKOM©.

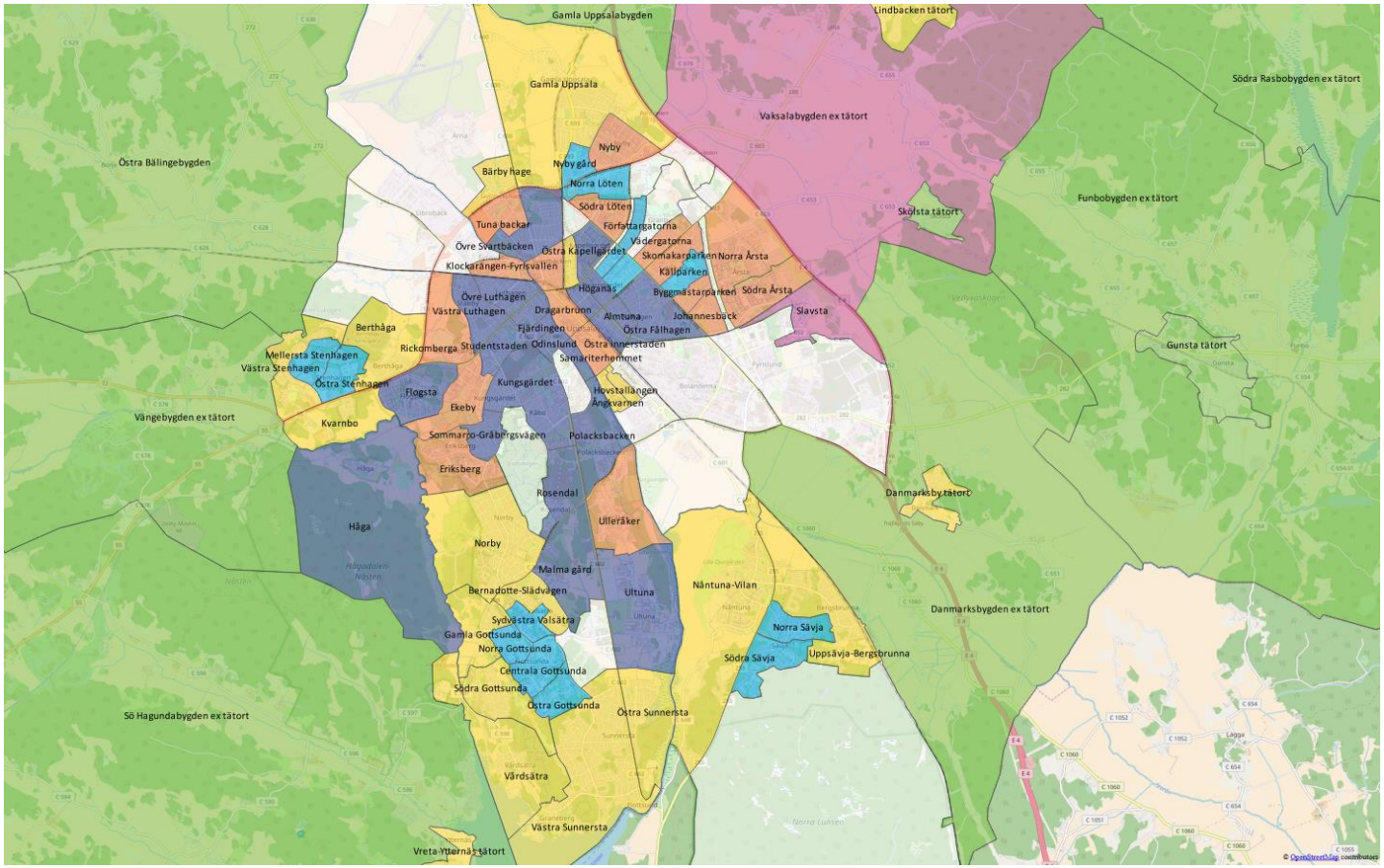

x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄
n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n

Figur 16. Uppsala kommuns delområden tillhörande den lila gruppen, klassificerade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016 enligt analysmetoden SEKOM©.

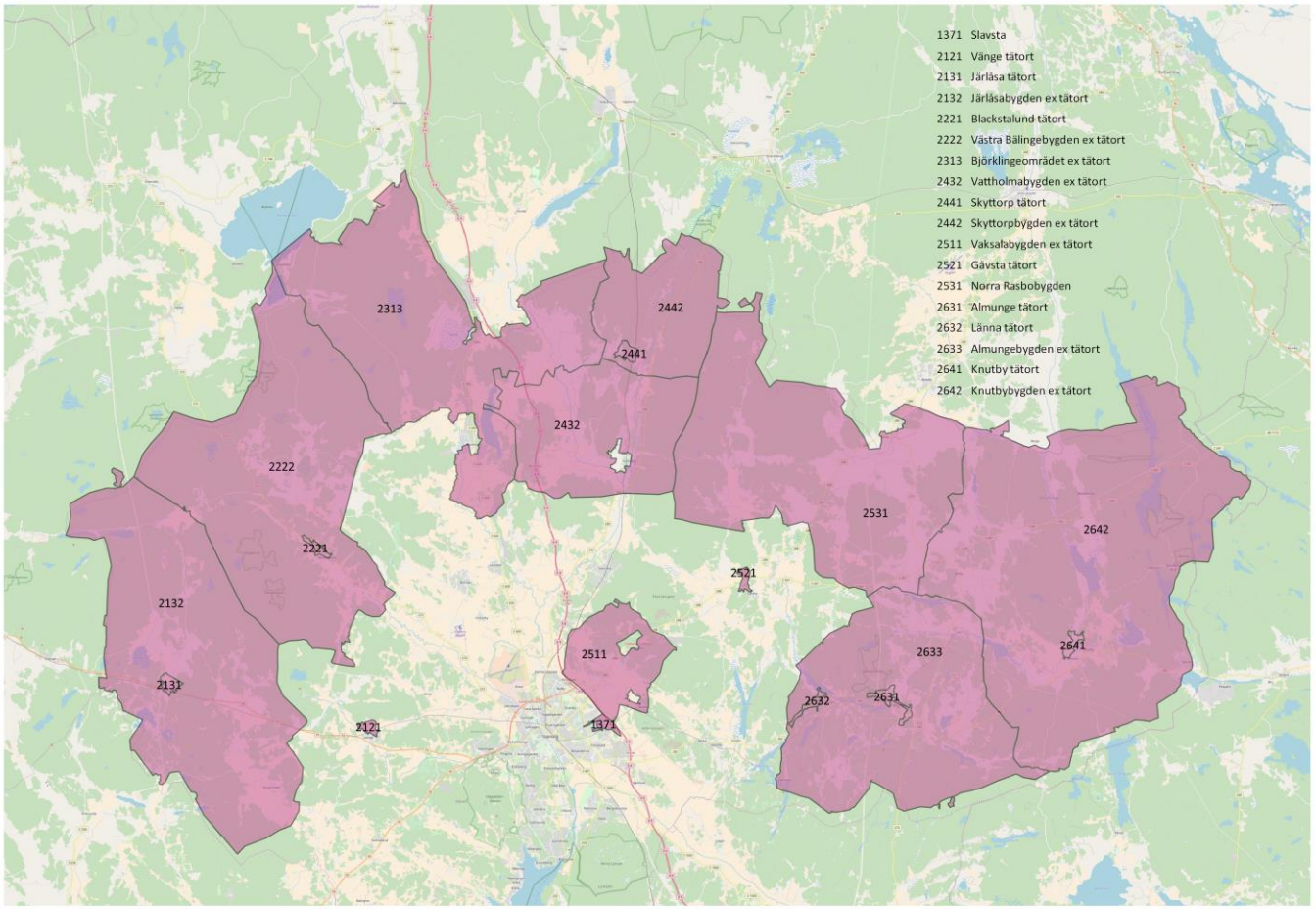

x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄
n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n

Figur 17. Uppsala kommuns delområden tillhörande den gröna gruppen, klassificerade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016 enligt analysmetoden SEKOM©.

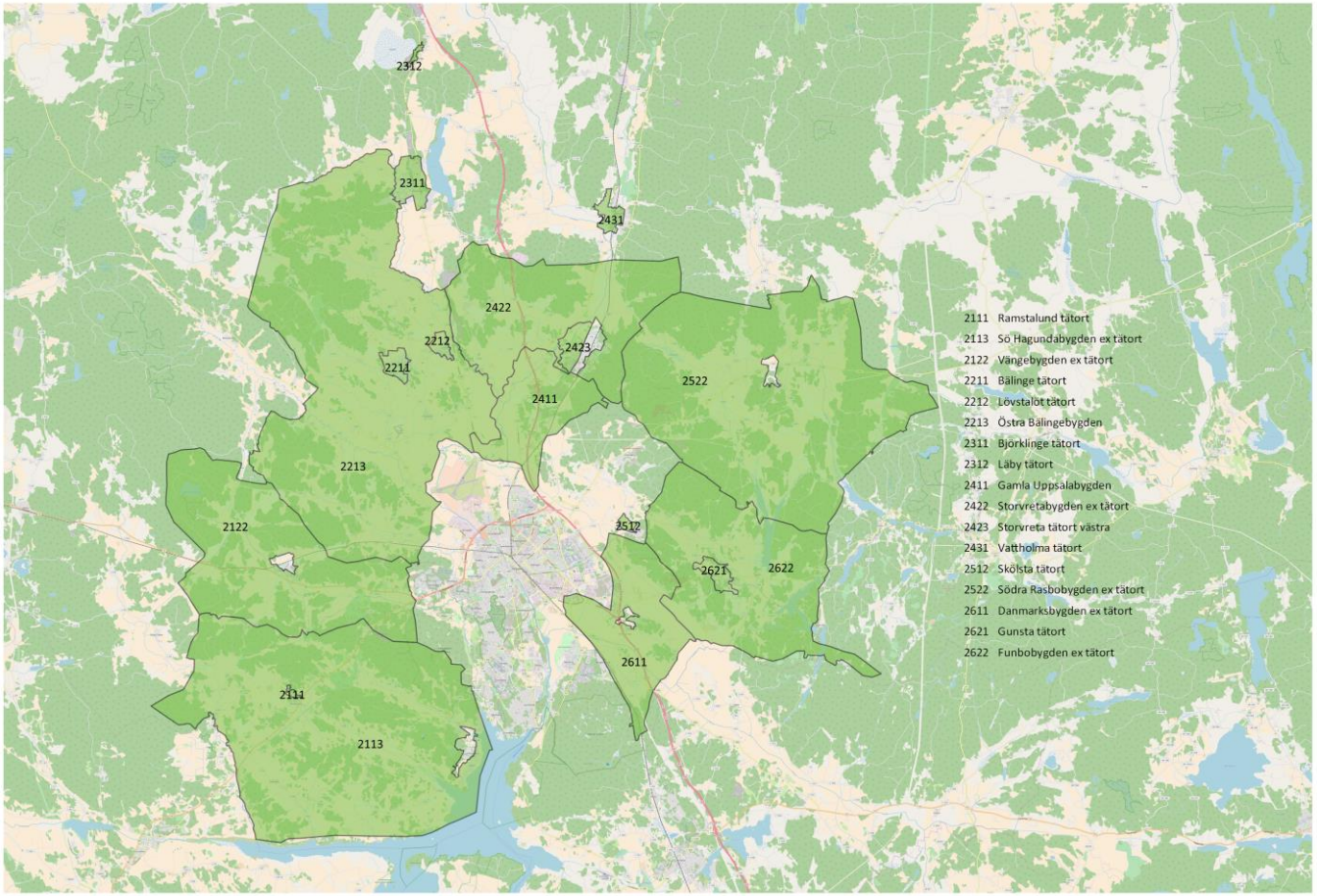

Figur 18. Uppsala kommuns delområden tillhörande den gula gruppen, klassificerade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016 enligt analysmetoden SEKOM©.

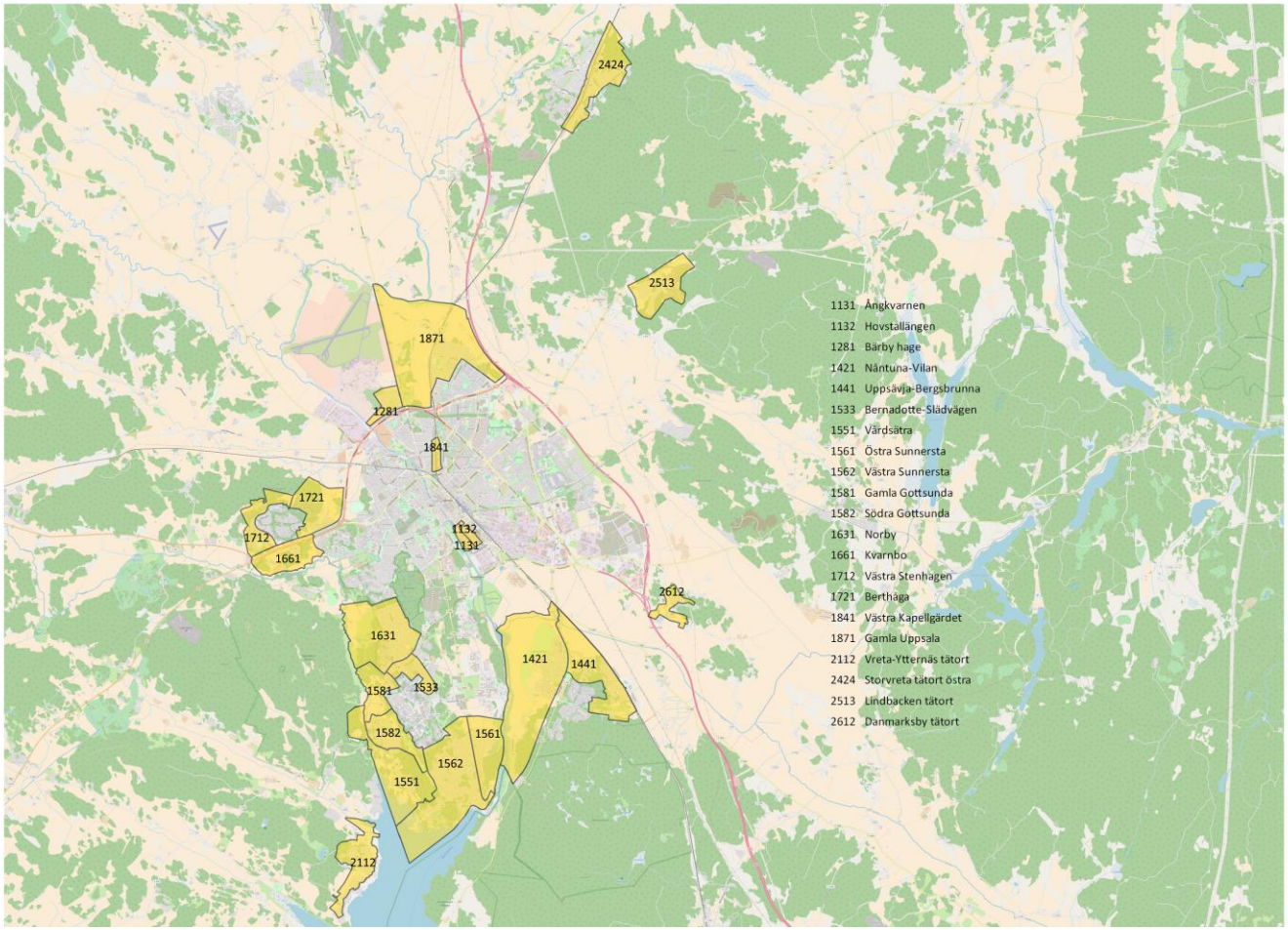

Figur 19. Uppsala kommuns delområden tillhörande den mörkblå gruppen, klassificerade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016 enligt analysmetoden SEKOM©.

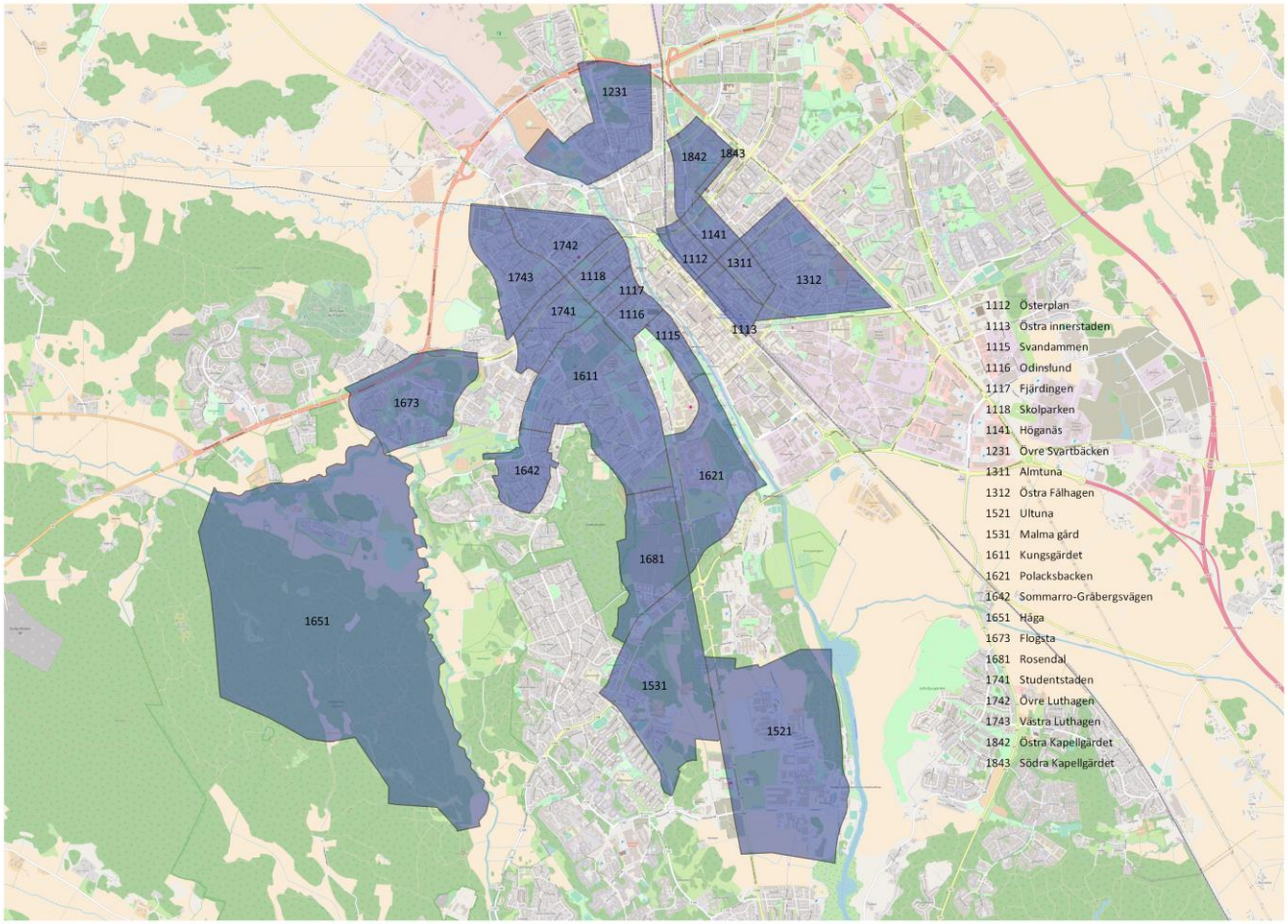

x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄
n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n

Figur 20. Uppsala kommuns delområden tillhörande den ljusblå gruppen, klassificerade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016 enligt analysmetoden SEKOM©.

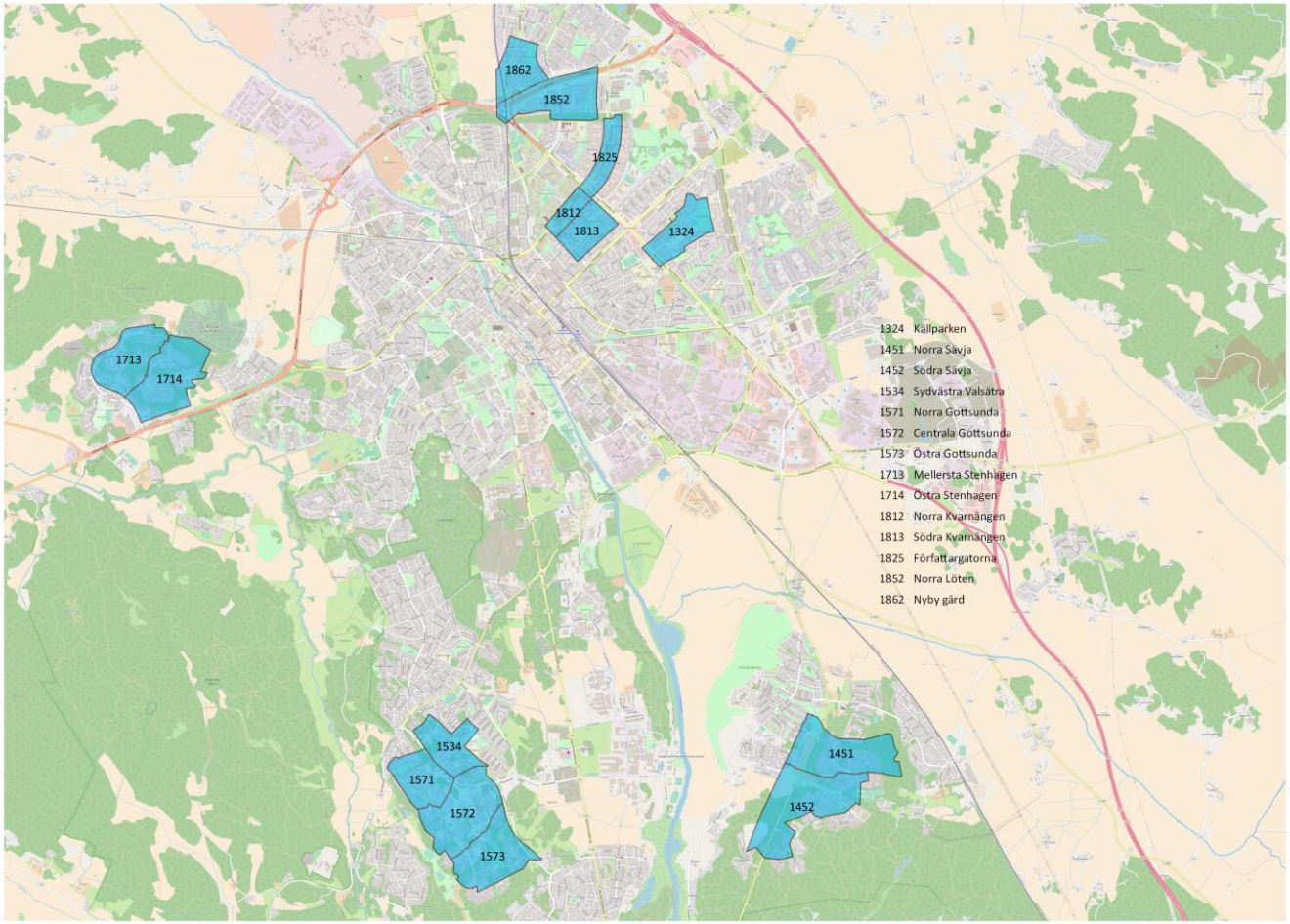

x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄
n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n

Figur 21. Uppsala kommuns delområden tillhörande den orangea gruppen, klassificerade efter socioekonomisk och demografisk samhörighet år 2016 enligt analysmetoden SEKOM©.

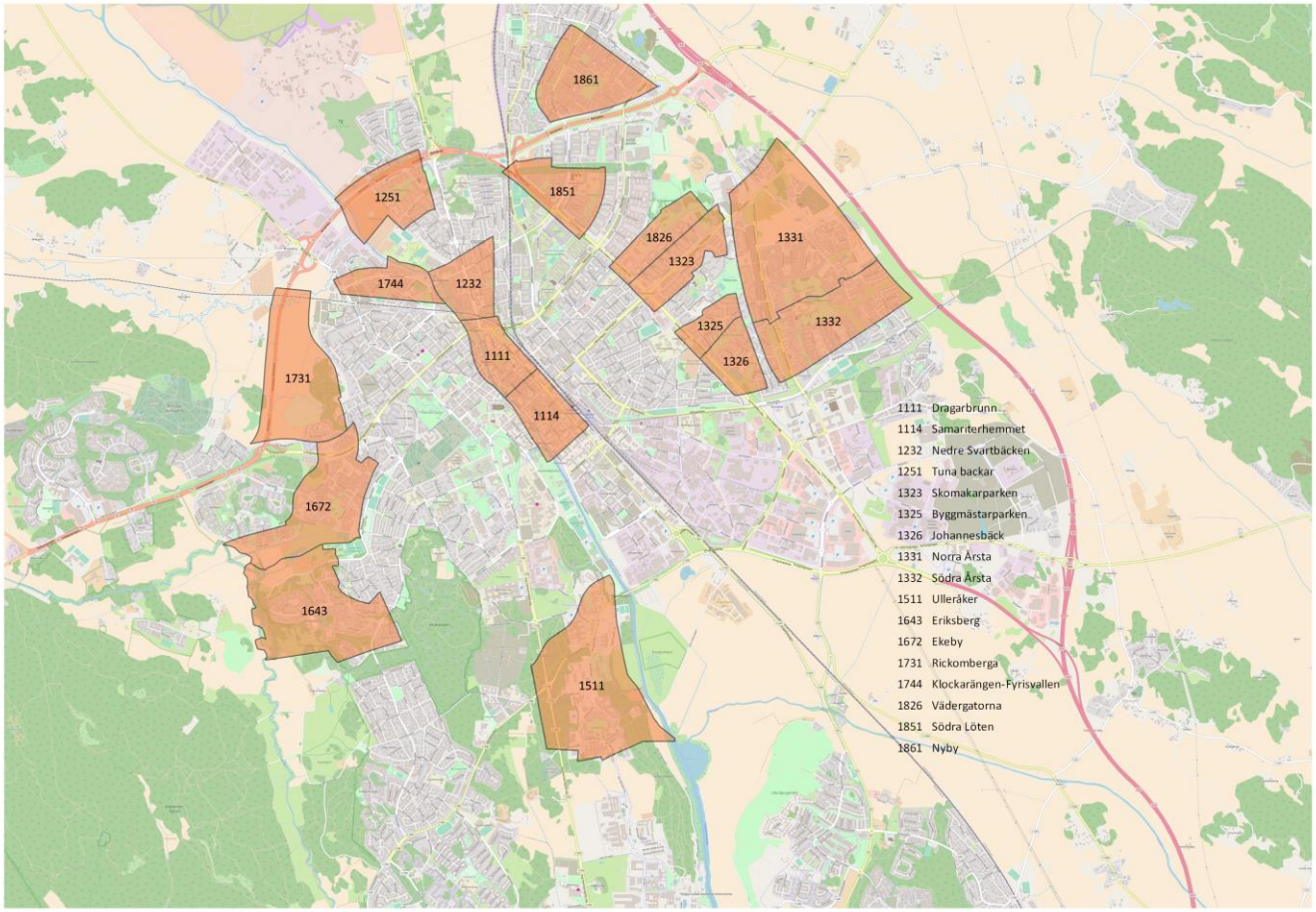

x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄
n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n % σ λ μ x̄ n

5.4 Tabeller med indikatorvärden

Skildringen ovan kan också sammanfattas med följande tabell som för varje SEKOM-grupp och indikator visar de ingående delområdenas genomsnittliga värde.

Tabell 4. Genomsnittliga värden på respektive indikator för delområdena i de olika SEKOM-grupperna. År 2016.

SEKOM-grupp	Andel öppet arbetslösa	Andel med ekonomiskt bistånd	Ohälsotal	Andel förvärvs-arbetande	Arbets-inkomst (median tkr)	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel födda utanför EU28	Andel bef 0-19 år	Andel bef 65 år +
Gul	2	1	15	87	650	67	8	30	15
Grön	2	1	20	88	535	42	4	31	15
Lila	3	2	26	86	444	32	5	25	18
Mörkblå	3	2	13	70	322	72	12	15	15
Orange	5	4	29	77	316	51	15	17	24
Ljusblå	11	11	32	69	324	40	33	26	13

De genomsnittliga värdena i respektive delområde framgår av tabellen nedan.

Tabell 5. Genomsnittliga värden på respektive indikator för delområdena, uppdelat efter SEKOM-grupp. År 2016.

Område SEKOM	Delområde	Andel öppet arbetslösa	Andel med ekonomiskt bistånd	Ohälsotal	Andel förvärvs-arbetande	Arbets-inkomst (median tkr)	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel födda utanför EU28	Andel bef 0-19 år	Andel bef 65 år +
Gul	Vårdsätra	1	0	23	86	850	74	2	29	18
Gul	Berthåga	2	1	12	88	754	70	7	32	12
Gul	Kvarnbo	4	1	22	87	734	66	6	36	11
Gul	G:a Gottsunda	1	0	9	79	700	79	10	24	25
Gul	Uppsävja-Bergsbrunna	3	1	10	88	689	65	5	29	18
Gul	Vreta-Ytternäs tätort	0	0	10	90	683	72	4	34	15
Gul	V Sunnersta	2	1	13	80	674	72	9	30	16
Gul	S Gottsunda	1	1	17	87	673	69	6	32	9
Gul	Ångkvarnen	2	0	12	90	672	68	8	16	15
Gul	Gamla Uppsala	5	4	16	82	667	60	10	31	15
Gul	Danmarksby tätort	2	2	20	85	661	56	9	38	8
Gul	Nåntuna-Vilan	2	1	14	89	649	66	6	33	18
Gul	Bärby hage	2	1	12	91	645	60	5	34	15
Gul	Lindbacken tätort	2	1	13	94	641	66	12	43	1
Gul	Ö Sunnersta	2	1	16	86	628	71	5	32	17
Gul	Norby	3	1	13	85	626	77	6	27	21
Gul	Storvreta tätort Ö	1	1	16	90	622	56	4	34	15
Gul	V Stenhagen	4	2	27	83	559	61	17	34	10
Gul	Bernadotte-Slädvägen	2	1	18	84	531	74	10	25	24
Gul	V Kapellgärdet	2	1	12	88	523	59	13	20	14
Gul	Hovstallängen	4	1	13	87	516	68	11	19	15
		Andel öppet arbetslösa	Andel med ekonomiskt bistånd	Ohälsotal	Andel förvärvs-arbetande	Arbets-inkomst (median tkr)	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel födda utanför EU28	Andel bef 0-19 år	Andel bef 65 år +
Grön	Skölsta tätort	0	0	15	91	653	42	2	38	7
Grön	Ramstalund tätort	2	0	8	88	601	42	8	33	11
Grön	Funbobygden ex tätort	2	1	21	85	590	47	5	29	15
Grön	Bälinge tätort	1	1	14	91	580	45	4	34	18
Grön	S Hagundabygden ex tätort	2	0	16	88	572	49	3	28	16
Grön	Lövstalöt tätort	2	1	23	88	571	44	8	33	15
Grön	Gunsta tätort	1	1	24	84	570	48	5	34	11
Grön	Danmarksbygden ex tätort	2	0	15	86	548	45	5	28	18
Grön	Ö Bälingebygden	2	1	17	89	540	36	3	28	13
Grön	Vängebygden ex tätort	3	1	15	88	539	50	5	31	15
Grön	G:a Uppsalabygden	4	2	23	87	537	35	5	32	13
Grön	Björklinge tätort	3	2	20	89	532	35	5	29	16
Grön	Vattholma tätort	2	1	21	90	528	47	2	29	19
Grön	S Rasbobygden ex tätort	3	1	16	88	519	31	3	30	13
Grön	Storvretabygden ex tätort	1	0	22	91	514	33	2	31	15
Grön	Läby tätort	2	1	32	87	511	36	7	32	12
Grön	Storvreta tätort V	3	4	24	84	503	44	10	35	14

		Andel öppet arbetslösa	Andel med ekonomiskt bistånd	Ohälsotal	Andel förvärvs-arbetande	Arbets-inkomst (median tkr)	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel födda utanför EU28	Andel 19 år	bef 0-	Andel bef 65 år +
Lila	Vaksalabygden ex tätort	5	3	30	82	520	33	9	27		13
Lila	Slavsta	4	4	25	83	482	46	11	29		10
Lila	V Bälingebygden ex tätort	3	0	28	89	478	29	2	23		19
Lila	Vänge tätort	4	1	26	85	477	47	7	31		18
Lila	Vattholmabygden ex tätort	2	1	18	86	464	33	3	26		18
Lila	Björklingeomr ex tätort	3	1	22	87	463	29	2	26		16
Lila	N Rasbobygden	3	1	27	88	459	28	2	25		17
Lila	Järlåsa tätort	4	1	28	87	458	29	5	29		15
Lila	Blackstalund tätort	1	1	19	93	455	30	1	27		22
Lila	Almungebygden ex tätort	2	1	28	86	446	31	2	24		17
Lila	Länna tätort	3	2	24	85	445	41	4	25		18
Lila	Almunge tätort	3	2	28	85	438	31	6	25		23
Lila	Gåvsta tätort	1	0	20	90	437	31	3	30		19
Lila	Järlåsabygden ex tätort	3	1	27	82	417	32	5	20		21
Lila	Skyttorpbygden ex tätort	4	0	23	92	412	29	5	18		23
Lila	Knutby tätort	1	2	20	89	395	23	2	29		23
Lila	Skyttorp tätort	5	2	29	83	393	27	5	28		15
Lila	Knutbybygden ex tätort	2	2	28	87	383	26	3	19		23
		Andel öppet arbetslösa	Andel med ekonomiskt bistånd	Ohälsotal	Andel förvärvs-arbetande	Arbets-inkomst (median tkr)	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel födda utanför EU28	Andel 19 år	bef 0-	Andel bef 65 år +
Mörkblå	S Kapellgärdet	1	0	20	81	470	54	16	14		24
Mörkblå	Håga	1	2	25	83	464	71	6	22		13
Mörkblå	Malma gård	2	2	21	81	448	69	13	28		13
Mörkblå	Odinslund	2	3	9	76	442	74	6	14		29
Mörkblå	Ö Fålhagen	2	1	12	83	391	65	7	20		14
Mörkblå	Österplan	4	2	19	80	367	64	8	10		25
Mörkblå	Öv Svartbäcken	2	1	18	83	363	63	5	19		18
Mörkblå	Öv Luthagen	2	1	14	78	361	74	6	14		24
Mörkblå	Ö innerstaden	5	2	13	79	353	67	11	16		14
Mörkblå	Sommarro-Gråbergsvägen	3	2	14	79	346	79	7	18		19
Mörkblå	Almtuna	2	2	13	81	340	70	10	12		12
Mörkblå	V Luthagen	3	2	14	79	335	72	8	18		17
Mörkblå	Kungsgärdet	2	1	11	70	334	74	10	18		14
Mörkblå	Höganäs	2	2	17	78	315	68	10	11		16
Mörkblå	Rosendal	5	6	8	79	285	55	16	17		4
Mörkblå	Skolparken	2	1	12	64	273	74	6	8		30
Mörkblå	Fjärdingen	2	1	7	60	251	81	8	10		21
Mörkblå	Ö Kapellgärdet	7	6	6	54	246	76	28	11		3
Mörkblå	Svandammen	1	1	7	57	189	80	6	8		18
Mörkblå	Flogsta	3	2	5	44	178	81	18	10		9
Mörkblå	Polacksbacken	3	2	8	35	159	69	52	10		0
Mörkblå	Ultuna	1	0	3	41	156	86	15	12		4
Mörkblå	Studentstaden	2	1	3	43	153	89	11	4		3

		Andel öppet arbetslösa	Andel med ekonomiskt bistånd	Ohälsotal	Andel förvärvs-arbetande	Arbets-inkomst (median tkr)	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel födda utanför EU28	Andel bef 0-19 år	Andel bef 65 år +
Orange	Klockarängen-Fyrisvallen	4	4	22	82	393	58	12	22	15
Orange	Rickomberga	3	3	22	83	384	63	9	22	23
Orange	Ulleråker	6	4	20	74	380	74	14	22	17
Orange	Vädergatorna	8	5	26	80	357	40	24	20	19
Orange	Dragarbrunn	3	2	20	73	355	57	14	10	25
Orange	S Löten	6	3	28	75	348	45	26	20	22
Orange	N Årsta	4	2	24	85	346	41	9	19	28
Orange	Nedre Svartbäcken	5	4	26	79	334	59	12	19	25
Orange	Ekeby	6	5	33	72	332	64	15	23	19
Orange	S Årsta	4	2	29	81	328	37	11	20	26
Orange	Johannesbäck	7	5	23	81	325	46	11	20	22
Orange	Samariterhemmet	4	3	30	72	316	62	13	12	29
Orange	Byggmästarparken	4	3	26	82	291	44	11	12	20
Orange	Skomakarparken	5	4	37	76	288	41	13	13	25
Orange	Nyby	5	4	34	77	286	35	19	19	26
Orange	Tuna backar	6	4	36	80	266	48	9	15	26
Orange	Eriksberg	7	6	30	69	257	58	18	15	21
		Andel öppet arbetslösa	Andel med ekonomiskt bistånd	Ohälsotal	Andel förvärvs-arbetande	Arbets-inkomst (median tkr)	Andel med efter-gymnasial utbildning	Andel födda utanför EU28	Andel bef 0-19 år	Andel bef 65 år +
Ljusblå	N Sävja	6	5	33	76	404	40	21	24	15
Ljusblå	Ö Stenhagen	10	9	33	70	396	45	37	28	12
Ljusblå	Mellersta Stenhagen	9	10	25	75	378	48	33	31	7
Ljusblå	Författargatorna	17	18	28	64	365	37	44	32	6
Ljusblå	Nyby gård	6	6	38	77	356	39	17	26	16
Ljusblå	N Kvarnängen	10	8	21	74	351	51	28	27	8
Ljusblå	Ö Gottsunda	10	10	39	68	331	42	32	29	15
Ljusblå	S Sävja	7	7	33	70	325	41	27	27	17
Ljusblå	S Kvarnängen	12	16	28	66	303	38	33	22	14
Ljusblå	N Löten	8	8	34	71	299	36	25	24	19
Ljusblå	SV Valsätra	17	18	31	54	270	33	56	28	9
Ljusblå	Källparken	8	8	32	76	264	42	18	16	15
Ljusblå	C Gottsunda	13	12	41	64	253	36	36	23	17
Ljusblå	N Gottsunda	15	21	40	54	242	31	50	28	8

Polisen

Kriminell påverkan i lokalsamhället

- En lägesbild för utvecklingen i utsatta områden

Nationella operativa avdelningen, Underrättelseenheten

2019-06-03

Kriminell påverkan i lokalsamhället

Innehåll

1 INTRODUKTION OCH BAKGRUND 3
1.1 Syfte 3
1.2 Avgränsning 3
1.3 Bedömningskriterierna 4

2 TILLVÄGAGÅNGSSÄTT 5

3 RESULTAT 6

4 GENERELL UTVECKLING 8

1 Introduktion och bakgrund

Denna strategiska underrättelsebild utgör en lägesföljning av utvecklingen i de utsatta områdena, vilka tidigare beskrivits i två rapporter under temat *utsatta områden.* De två tidigare rapporterna *"Utsatta områden – sociala risker, kollektiv förmåga och oönskade händelser"(2015)* och *"Utsatta områden – Social ordning, kriminell struktur och utmaningar för polisen"* (2017) ligger till grund för vad som framkommer i denna strategiska underrättelsebild.

Den nationella operativa ledningsgruppen har gett underrättelseeneheten vid den Nationella operativa avdelningen (Noa) i uppdrag att uppdatera lägesbilden från den föregående rapporten och även identifiera vilka områden i Sverige som kan definieras som utsatta respektive särskilt utsatta.

För att få ett enhetligt nationellt lägesbildsarbete har chefen vid Noa beslutat att inhämtningen som skett för denna strategiska underrättelsebild, ska göras vid alla lokalpolisområden och inte enbart där det bedöms finnas utsatta områden[1]. Denna lägesbild är den första som baserar sig på en inhämtning från alla lokalpolisområden i myndigheten utifrån de framtagna analysmodellerna. Detta ger en bättre förutsättning att ta fram en nationell lägesbild av hur den kriminella påverkan på lokalsamhället ser ut i Sverige, även i de områden som inte bedöms vara utsatta. Inhämtningen utgör också ett steg i riktning mot en kunskapshöjning inom ramen för det lokala lägesbildsarbetet och därmed en bättre grund för verksamhetsplanering.

Brottslighet har ofta visat sig vara koncentrerat till vissa platser och dessa platser har ofta en hög koncentration av brottslighet över tid[2]. Även om platserna är beständiga över tid är det möjligt att påverka dessa med ett långsiktigt och uthålligt arbete. Denna lägesbild fokuserar på platser i form av lokalsamhällen som är utsatta för kriminell påverkan. Det är dock viktigt att poängtera att en mer komplett lägesbild över den lokala nivån bör kompletteras med information om andra problem som faller utanför denna inhämtning och lägesbild.

1.1 Syfte

Det arbete som skett i lokalpolisområdena har skett på uppdrag från Noa, men inhämtningen har varit utformad för att kunna utgöra ett strukturerat underlag för att samverka med kommunen och ge en samlad kunskapsbild lokalt. Samtidigt har materialet tillgängliggjorts för underrättelseenheten vid Noa för att utgöra ett underlag till en nationell lägesbild rörande kriminell påverkan på lokalsamhällena och en lägesföljning av områdenas utsatthet. Den nationella lägesbilden ska utgöra en enhetlig nationell bedömning och kunna ligga till grund för strategiska beslut.

1.2 Avgränsning

I denna lägesbild beskrivs inga rekommendationer om åtgärder i de utsatta områdena annat än det som beskrivits i styckena ovan samt i de tre föregående lägesbilderna.

[1] Beslut tillägg till tidigare beslut om Polismyndighetens metodstöd mot organiserad brottslighet i lokalsamhället till att omfatta samtliga lokalpolisområden inom Polismyndigheten. A194.284/2015.
[2] Weisburd,"The law of crime concentration and the criminology of place", 2015.

Åtgärder och dess påverkan på situationen hanteras inom ramen för den strategi som anger hur polisen ska jobba i dessa områden[3].

1.3 Bedömningskriterierna

Bedömningskriterierna är samma som vid föregående och beskrivs enligt följande.

Ett utsatt område är ett geografiskt avgränsat område som karaktäriseras av en låg socioekonomisk status där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället. Inverkan är snarare knuten till den sociala kontexten i området än de kriminellas utstuderade vilja att ta makten och kontrollera lokalsamhället. Påverkan kan utgöras av **direkta** påtryckningar, exempelvis genom hot och utpressning, eller **indirekta**, som:

- offentliga våldshandlingar som riskerar att skada tredje man,
- narkotikahandel som bedrivs öppet och
- ett utåtagerande missnöje mot samhället.

Effekten blir att de boende i området upplever otrygghet, vilket i sin tur leder till en **minskad benägenhet att anmäla brott och att medverka i rättsprocessen**. Läget anses *allvarligt*.

Ett särskilt utsatt område kännetecknas av en allmän obenägenhet att delta i rättsprocessen. Det kan även förekomma **systematiska hot** och **våldshandlingar** mot vittnen, målsägare och anmälare i området. Situationen i området innebär att det är **svårt eller nästintill omöjligt för polisen att fullfölja sitt uppdrag,** vilket kräver regelmässig anpassning av arbetssätt eller utrustning. Många gånger har det skett en normalisering vilket lett till att varken polisen eller de boende reflekterar över det avvikande läget i området. Ett särskilt utsatt område inbegriper även i viss mån

- parallella samhällsstrukturer,
- extremism, såsom systematiska kränkningar av religionsfriheten eller starkt fundamentalistiskt inflytande som begränsar människors fri- och rättigheter,
- personer som reser iväg för att delta i strid i konfliktområden, och
- en hög koncentration av kriminella.

En ytterligare försvårande uppgift är om det **ligger andra utsatta områden** i nära anslutning till ett särskilt utsatt område. Då finns det risk för samverkan mellan kriminella personer eller nätverk inom områdena. Läget anses vara *akut*.

Det har även gått att identifiera en mellannivå som kallas **riskområde** vilket är ett område som uppfyller samtliga kriterier för ett **utsatt** område men inte riktigt når upp till de kriterier som kännetecknar ett särskilt utsatt område. Läget är dock så *alarmerande* att det finns en överhängande risk att området riskerar att bli **särskilt utsatt** om inte adekvata åtgärder sätts in.

[3] Polismyndighetens strategi för arbete i utsatta områden PM 2018:26.

2 Tillvägagångssätt

Den nationella lägesbilden har tagits fram genom en analys av underrättelseenheten vid Noa av alla de områden som inrapporterats av lokalpolisområdena. Analysen har bestått av en bedömning av graden av utsatthet utifrån fyra kriterier:

- De boendes benägenhet att delta i rättsprocessen
- Polisens möjlighet att utföra sitt uppdrag
- Eventuella parallella samhällsstrukturer
- Extremism, främst den våldsbejakande islamistiska extremismen

Bedömningarna har gjorts av en sammanhållen grupp som gjort individuella bedömningar av varje område och sedan jämfört och diskuterat dessa för att nå fram till en gemensam bedömning. Tillvägagångssättet har varit ett led i att säkerställa enhetlighet. Några av de som ingått i gruppen har genomfört bedömningarna i de tre föregående rapporterna för att säkerställa att bedömningarna sker på ett likartat sätt som vid föregående lägesbilder.

Varje område beskrivs utifrån en pil som indikerar riktningen på utvecklingen. Värt att beakta är att ett område kan beskrivas i positiva ordalag utan att pilen indikerar en positiv utvecklingstrend. Pilarna har använts för att kunna lyfta positiva bestående förändringar inom de bedömda kriterierna. Exempelvis kan nämnas att enskilda polisers möjlighet att verka i området utan att mötas av konflikter har ansetts vara ett positivt inslag, men om det endast rör poliser som är kända i området och okända poliser i området fortfarande bemöts med en högre konfliktnivå har det inte beskrivits med en positiv trendpil.

Förändringar i graden av utsatthet bland de olika områdena har skett restriktivt eftersom det finns en naturlig tröghet i strukturförändringar i ett områdes karaktär. En tillfällig förbättring på grund av exempelvis en högre frånvaro av inflytelserika kriminellt aktiva individer på grund av exempelvis inkapacitering, ny bostadsort eller rent av dödsfall kan medföra en försämring av situationen om exempelvis en ny individ fyller det tomrum som lämnats i det kriminella ekosystemet.

↗	En pil som indikerar en positiv trend i området, såsom exempelvis att angrepp på poliser har upphört och eller att de boende har en betydligt större benägenhet att samarbeta med polisen.
→	En pil som indikerar en situation i området som i stort liknar den som förelåg vid föregående bedömning. Det kan dock ha skett positiva förändringar i området som är av mindre karaktär, men som på sikt kan utgöra en grund för en trendförändring.
↘	En pil som indikerar en negativ trend i området, såsom exempelvis att angreppen på polisen har ökat eller att de boende undviker att interagera med polisen för att undvika repressalier från de kriminella.

3 Resultat

I sammanställningen nedan framgår att det är totalt 60 områden som bedöms ha en kriminell påverkan i lokalsamhället av den allvarlighetsgrad att de bör inkluderas i den nationella lägesbilden. Dessa områden återfinns i alla polisregioner utom i region Nord. Det är en högre koncentration av dessa områden i de tre storstadsregionerna (Syd, Väst och Stockholm), vilket är samma resultat som i de föregående lägesbilderna.

Två utsatta områden som var med i den föregående lägesbilden 2017 har utvecklats i en sådan utsträckning att de inte längre anses uppfylla kriterierna för ett utsatt område och därmed inte inkluderas i den nationella lägesbilden (se tabell nedan).

Ett område som tidigare var ett särskilt utsatt område, Gårdsten, har utvecklats så att det numera bedöms vara ett riskområde. Det innebär fortfarande att läget är allvarligt men inte akut.

Tre tidigare utsatta områden har bedömts uppvisa en sådan utvecklingstrend att de i denna lägesbild klassificeras som riskområden. Dessa är Fornhöjden, Hovsjö och Rissne/Hallonbergen. Kriminaliteten har fördjupats i dessa områden varför läget bedöms vara mer allvarligt än tidigare.

I denna lägesbild har det också tillkommit ett område som inte tidigare bedömts som ett utsatt område, Storvreten. Graden av utsatthet i Storvreten bedöms ha förändrats sedan föregående bedömning varför området klassificeras som utsatt.

Grad av utsatthet	Särskilt utsatt område **2019** (2017)	Riskområde **2019** (2017)	Utsatt område **2019** (2017)	Totalt antal områden **2019** (2017)
Antal	**22** (23)	**10** (6)	**28** (32)	**60** (61)

Utsatta områden	Utveckling
Fröslunda, Eskilstuna	↗
Klockaretorpet, Norrköping	
Lagersberg, Eskilstuna	
Navestad, Norrköping	
Rannebergen, Göteborg	
Skogås, Huddinge	
Vårby, Huddinge	
Älvsjö/Solberga, Stockholm	
Andersberg, Halmstad	→
Brandbergen, Haninge	
Bredäng, Stockholm	
Bäckby, Västerås	
Charlottesborg, Kristianstad	
Edsberg, Sollentuna	
Finnsta, Upplands Bro	
Gamlegården, Kristianstad	
Hagsätra/Rågsved, Stockholm	
Hisings Backa, Göteborg	
Hässelby/Vällingby, Stockholm	
Råslätt, Jönköping	
Skiftinge, Eskilstuna	
Sångvägen, Järfälla	
Termovägen, Järfälla	
Vårberg, Stockholm	
Östberga, Stockholm	
Jordbro, Haninge	↘
Kronogården/Lextorp/Sylte, Trollhättan	
Storvreten, Tumba	

Särskilt utsatta områden	Utveckling
Araby, Växjö	↗
Bergsjön, Göteborg	
Husby, Stockholm	
Rinkeby/Tensta, Stockholm	
Skäggetorp, Linköping	
Södra Sofielund (Seved), Malmö	
Alby, Botkyrka	→
Biskopsgården, Göteborg	
Fittja, Botkyrka	
Gottsunda, Uppsala	
Hallunda/Norsborg, Botkyrka	
Hammarkullen, Göteborg	
Hjällbo, Göteborg	
Hässleholmen/Hulta, Borås	
Karlslund, Landskrona	
Lövgärdet, Göteborg	
Norrby, Borås	
Nydala/Hermodsdal/Lindängen, Malmö	
Rosengård, Malmö	
Tynnered/Grevegården/Opaltorget, V Frölunda	
Vivalla, Örebro	
Ronna /Geneta /Lina, Södertälje	↘

Inte längre bedömda som utsatta områden
Hageby, Norrköping
Smedby, Upplands Väsby

Riskområden	Utveckling
Gårdsten, Göteborg (tidigare (SUO)	↗
Holma/Kroksbäck/ Bellevuegården, Malmö	
Oxhagen/Varberga, Örebro	→
Söder, Helsingborg	
Tjärna Ängar, Borlänge	
Tureberg, Sollentuna	
Dalhem/Drottninghög/ Fredriksdal, Helsingborg	↘
Fornhöjden, Södertälje (tidigare UO)	
Hovsjö, Södertälje (Tidigare UO)	
Rissne/Hallonbergen, Sundbyberg (tidigare UO)	

4 Generell utveckling

Sammantaget är den generella bedömningen att situationen utvecklats i rätt riktning, även om det skett försämringar i några områden. Polisen har bättre förutsättningar att genomföra sitt uppdrag framöver men arbetet med att fortsätta minimera den kriminella påverkan i lokalsamhället kommer att vara aktuellt att arbeta mot under en längre tid.

Polisen upplever generellt att benägenheten hos de boende i områdena att samarbeta med polisen har ökat sedan föregående bedömning. Många områden uppger att människor i allt större utsträckning väljer att prata med polisen när de befinner sig i områdena. En bidragande faktor till den positiva utveckling som ses i flertalet områden kan vara att lokalpolisområdena ökat sin förmåga att interagera och försöka lösa olika problem i dessa områden, exempelvis genom ett gränssättande och relationsskapande arbete. Detta har medfört både förbättrade kontakter med lokalsamhället och en förbättrad personkännedom.

En framgångsfaktor för att öka polisens möjlighet att utföra sitt uppdrag som lyfts i flera områden är en kontinuerlig närvaro av poliser. En viktig beståndsdel i utvecklingen är att polisen generellt möts av mindre våld och öppna konfrontationer i de bedömda områdena. Fenomen som våldsamma upplopp och falska larm för att locka in poliser i områden för att sedan utsätta dem för attacker är betydligt mer sällsynta nu än tidigare.

De återkommande lägesbilderna rörande kriminell påverkan i lokalsamhället kan också ha bidragit till en bredare medvetenhet nationellt vilket medfört att flera aktörer börjat inrikta sina verksamheter mot samma mål. Förmågan till att organisera och systematisera samverkan mellan olika lokala aktörer för att lösa olika problem bedöms också ha ökat, vilket fört med sig att det startats upp flera lokala mikroprocesser i dessa områden, där flera olika aktörer, både tillsammans och var för sig, genomfört olika typer av åtgärder för att förbättra förhållandena i boendemiljön.

I årsredovisningen 2018[4] redovisar Polismyndigheten att belastningen av högprioriterade ärenden[5] per capita minskar i de utsatta områdena medan de ökar i riket som helhet. Andelen högprioriterade ärenden är dock högre i de utsatta områdena än i övriga landet. Även antalet anmälda brott[6] som används som indikatorer i de utsatta områdena minskade under 2018 jämfört med 2017, förutom övergrepp i rättssak som ökade kraftigt. Uppgifterna i årsredovisningen för 2018 stödjer den generella bedömningen av en försiktig positiv förändring av situationen i de utsatta områdena.

Situationen för de som bor och arbetar i de utsatta områdena är dock fortfarande väsentligt påverkad och kräver fortsatt krafttag från samhällsfunktioner. Det finns utmaningar för det enskilda lokalpolisområdet att hantera den omfattande problematik som finns i utsatta områden. Behovet av polisiära åtgärder spänner mellan lokal samverkan och trygghetsskapande arbete, till långa underrättelsestyrda ärenden mot kriminella aktörer involverade i komplexa brottsupplägg som genomförs både regionalt och nationellt/internationellt. Det innebär svårigheter för ett lokalpolisområde att på

[4] Polismyndighetens årsredovisning 2018, sid. 21
[5] Händelserapporter med prioritet 1 eller 2.
[6] Narkotikabrott, vapenbrott, skadegörelse, bilbrand, brand på annat motorfordon, olaga hot (ej internetrelaterade) samt övergrepp i rättssak.

egen hand få bukt med situationen. För att vända utvecklingen i områdena krävs helhetssyn med utgångspunkt i Polismyndighetens samlade resurser och förmågor. För detta krävs en samordnad ledning och styrning samt att arbetet sker synkroniserat över tid.